

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
December 28, 1994

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXV Kaina 35 c.

TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GRUODIS - DECEMBER 28, 1994

Nr. 250

Diskusijos dėl lenkų universiteto Vilniuje

Vilnius, gruodžio 9 d. (LR) — Lietuvos ir Lenkijos draugijos iniciatyva gruodžio 7 d. surengta diskusija dėl lenkų universiteto Lietuvoje, rašo „Lietuvos rytas“. Šioje diskusijoje dalyvavo ir Seimo nariai, Vilniaus universiteto, Švietimo ir mokslo ministerijos atstovai, Lenkų universiteto rektorius Romualdas Brazys.

Kaip pasakė Lietuvos ir Lenkijos draugijos pirmininkas Arūnas Štaras, Romualdas Brazys yra pagrindinis lenkų universiteto Vilniuje iniciatorius ir variklis. Brazys kalbėjo apie lenkų universitetą kaip apie Lietuvos instituciją, tarnaujančią daliai Lietuvos piliečių. Jis priminė Lietuvos lenkų mokslinei draugijai, susikūrusiai 1989 metais. Lenkų universitetas, pasak jo, dabar egzistuoja kaip visuomeninė iniciatyva prie šios draugijos. Oficialiai kaip aukštoji mokykla Lenkų universitetas nėra pripažintas.

Dar prieš atsirandant Lenkų universitetui, Lietuvos lenkų mokslinei draugijai siūlė tuometiniam Vilniaus pedagoginiame institute įkurti lenkų mokytojų fakultetą. „Rezultatas buvo lygus nuliui“, sakė R. Brazys. „Mokslo ir studijų bei tautinių mažumų įstatymai leidžia kurti aukštąją mokyklą. 1991 metais mes buvome padavę paklausimą tuometinei Aukščiausiąjai Tarybai, Švietimo ministerijai ir Tautybių departamentui, ar galime kurti nevalstybinę aukštąją mokyklą, kurios dėstomoji kalba yra lenkų.“

„Tais pačiais metais vyriausybė pažadėjo lenkų universitetui steigimui tarybai skirti patalpas Vilniuje. 1991 metų spalio mėnesį gavome ir nedidelę dotaciją Lietuvos lenkų mokslinei draugijai. Pradėjome eksperimentinį tyrimų etapą, platinome anketas, žiūrėjome, kiek jaunimo norėtų studijuoti lenkų universitete.“

Pasak R. Brazio, formalūs pritarimai, kad lenkų universitetas gali egzistuoti, buvo, tačiau prasidėjo įvairūs trukdymai.

Prašoma pratęsti valstybinės kalbos įgyvendinimo terminą

Vilnius, gruodžio 21 d. (Elta) — Lenkų frakcijos Seime atstovas Zbignevas Semenovičius pateikė Seimui nutarimo projektą dar trejiems metams pratęsti valstybinės kalbos statuso įgyvendinimo terminą. Kaip žinia, šis terminas baigiasi 1995 m. sausio 1 dieną. Tai reiškia, kad iki to laiko valstybinių įstaigų ir organizacijų vadovai, kiti valstybės pareigūnai, taip pat aptarnavimo įstaigų darbuotojai turi išlaikyti lietuvių kalbos egzaminus pagal kiekvienai darbuotojų kategorijai nustatytus normatyvus.

Zbignevas Semenovičius sakė, jog nuo 60% iki 80% šaltininkų bei Vilniaus rajonų pašto, buities aptarnavimo įstaigų darbuotojų nelaikė egzaminų, dalis jų apskritai to daryti nesiruošė, nes yra senyvo amžiaus. Atėmus jiems galimybę dirbti, šiuose rajonuose gali iškilti šių įstaigų egzistavimo problema.

Kiek anksčiau Lietuvių kalbos komisija nesutiko su tokiu siūlymu. Jos narių nuomone,

Rektorius sakė, kad jų universitete įgytas diplomą turėtų būti pripažįstamas Lietuvoje. Jis kalbėjo, kad šiuo metu jų įstaiga daug lėšų gauna iš užsienio išsivijusių.

Diskusijoje dalyvavęs Švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius J. Puodžius sakė, kad šiuo metu Lietuvoje yra 15 aukštųjų mokyklų. Įstatymas numato ir privačias mokyklas, tačiau jų, turinčių licencijas, nėra. Paraiškas buvo padavusios trys aukštosios mokyklos, tarp jų ir Lenkų universitetas.

Pasak J. Puodžiaus, reikalavimai ir sąlygos yra tokie patys ir valstybinei, ir privačiai aukštajai mokyklai. Jis minėjo, kad lenkų universitetas šių reikalavimų netenkina. „Mano nuomone“, sakė J. Puodžius, „reikalavimai aukštajai mokyklai yra pakankamai griežti. Paprasčiau būtų įregistruoti aukštesniąją mokyklą, kuri galėtų kaupti potencialą. Niekas nedraudžia registruotis tokiu lygiu, koks yra tai mokyklai priimtinas.“

Pasak Seimo nario Vytauto Pleckaičio, jei yra išleistas įstatymas, įteisinantis privačią mokyklą, nereikia klausinėti, ar ji gali būti, ar ne. Šiuo atveju tai yra Lietuvos lenkų reikalas. Aukštoji mokykla turi atitikti reikalavimus, kuriuos numato įstatymas. Jis minėjo, kad lenkai turi savo frakciją Seime, tad jie gali siūlyti jiems reikalingas įstatymo pataisas. „Jei privatus universitetas turi lėšų, tegul jis gyvuoja“, kalbėjo V. Pleckaitis. „Žinant aukštųjų mokyklų būklę, joks privatus universitetas tikėtis paramos iš valstybės negali. Lietuva yra suinteresuota, jog lenkų universitetas prisidėtų prie to, kad lenkų tautinė mažuma taptų kultūringesnė.“

Vilniaus universiteto atstovas S. Vengrys kalbėjo, kad jų įstaiga ir kitos aukštosios mokyklos linkusios visokeriopai padėti norintiems studijuoti lenkams. „Lenkiškas universitetas negali būti mažda mokyklėlė, užsidariusi nuo viso pasaulio“, sakė jis.

per šešerius metus, kai lietuvių kalba buvo paskelbta valstybine, visi norintieji galėjo jos išmokti. Be to, komisijos duomenimis, kalbos egzaminus yra išlaikę žymiai daugiau žmonių, negu nurodo Seimo Lenkų Sąjungos frakcija. Nebaigus projekto pateikimo, Seimas padarė pertrauką. Kol kad neaišku, kada pateikimas bus pratęstas, nes šį penktadienį baigiasi Seimo rudens sesija. Tačiau ji bus pratęsta, pirmasis plenarinis posėdis įvyks sausio 12 dieną.

Mokslininkai gaus specialias pensijas

Vilnius, gruodžio 23 d. (Elta) — Nuo sausio 1 d. Lietuvoje įsigalios dar vienas naujas įstatymas: Laikinas valstybinių mokslininkų pensijų įstatymas. Pagal jį visi mokslo laipsnį įgiję asmenys, turintys ne mažesnę, kaip dešimt metų mokslininko darbo stažą, šalia įprastos socia-

Civiliai dažnai vaikšto rusų išbombarduotos sostinės Grozny gatvė. Rusijos prezidentas pirmadienį pareiškė, kad jau baigtas pirmasis — karinio puolimo etapas, privertiant Cečeniją paklusti Rusijai; dabar jau pradėdamas antrąjį etapą, kai daugybė Rusijos kariuomenės stovyklų Cečenijoje numalšins sukilimą ir Rusiją krašto valdžion pastatys savo patikėtinius. Tačiau pačioje Cečenijoje padėtis kitokia. Rusams kol kas dar nepavyko iškovoti karinės kontrolės jokioje Cečenijos teritorijoje, net ir ne sostinėje Grozny, nors Jelcinas skelbė, kad rusai ją jau turi. Nėra vieningumo nei dėl Rusijos oficialios pozicijos Cečenijos atžvilgiu. Rusijos Saugumo Tarybos narys Vladimir Šumeiko pranešė, kad taryba paskyrė tris asmenis derėtis su „neregulių grupuočių vadais“. Bet kitas tos pačios tarybos narys, premjero pavaduotojas Nikolaj Jegorov sakė, kad Rusijos daliniai privalo greitai užimti Grozną.

Poetui J. Marcinkevičiui — Santarvės premija

Vilnius, gruodžio 27 d. (Elta) — Antrąją šv. Kalėdų dieną sostinės Rotušėje poetui Justiniui Marcinkevičiui iškilmingai įteikta pirmoji Lietuvos Santarvės premija. Ši kasmetinė apdovanojimą už reikšmingą, tautą vienijančią veiklą įsteigė ir skiria šiemet įkurtas Lietuvos Santarvės fondas.

Šios premijos turinys labai artimai susijęs su Justino Marcinkevičiaus kūryba: jo poezija, dramos, eseistika, susiję su žmogumi, jo įvertinimu, tolerancija, tautos istorija. Visa poeto kūryba iškelia mūsų tautą ir valstybę, sveikindamas laureatą ir jo artimuosius sakė Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas. Prisiminęs monologą iš istorinės dramos „Mindaugas“, kuriame karalius Mindaugas sako žinojęs, kad bus sunku, dar nemanęs, kad bus taip sunku, Algirdas Brazauskas minėjo, jog ir šiandien santarvės idėjos skleidimas labai reikalingas tautai ir Lietuvos valstybei.

Justinas Marcinkevičius sakė santarvės idėją suprantant ne idealistiškai, o kaip mokėjimą susitarti, išklausyti viens kitą. „Santarvė kyla iš meilės ir laisvės, nes tik laisvas ir mylintis žmogus gali peržengti savo egoizmą“, tvirtino poetas. „Santarvės idėjos pagrindinis klausimas yra ne su kuo, o vardan ko. Štai kodėl aš rėmiau ir remsiu šią idėją, kurią dar reikia įtvirtinti tautos sąmonėje“, sakė Justinas Marcinkevičius XXI amžius bus sentarvės amžius, arba jo visai nebus. Dirbkime ir gyvenkime taip, kad tas amžius vis dėlto būtų“, kalbėjo poetas.

linio draudimo pensijos gaus dar ir atskirą mokslininko pensiją. Ji, pasak Seimo Sveikatos ir socialinių reikalų komiteto pirmininko Gedimino Paviržio, bus du su puse karto didesnė nei bazinė socialinio draudimo pensija. Pastaroji šiuo metu yra lygi 75 litams.

Šį įstatymą priėmusiam Lietuvoje Seime, iš 140 jo narių, daugiau, kaip 40 turi mokslo laipsnį bei atitinkamą stažą ir galėję pretenduoti į mokslininko pensiją.

Medicinos paslaugos bus ir apmokamos

Vilnius, gruodžio 22 d. (Elta) — Šiuo metu galime tik atlygintis išmokėti, skirti lėšų ligoninių maitinimui, o (pirkti vaistus ligoninėse gydymams žmonėms neužtenka pinigų, sakė Sveikatos apsaugos ministerijos sekretorė Irena Degutienė.

Vienas iš būdų surinkti lėšų — mokamos medicinos paslaugos. Iki 1995 metų vasario 1 d. turėtų būti patvirtinti mokamų medicinos paslaugų įkainiai, kuriuos vyriausieji specialistai peržiūrės ir įvertins bei pateiks pasiūlymus Sveikatos apsaugos ministerijai iki gruodžio 28 dienos.

Lietuvoje pragyvenimo lygis — žemiausias iš Baltijos šalių

Vilnius, gruodžio 22 d. (Elta) — „Jeigu Lietuvoje ir yra ekonominė politika, ji vykdoma slapta ir daroma tai, kas šauna iš galvų“, teigia Seimo Ekonomikos komiteto narys Kazimieras Antanavičius. Gruodžio 22 d. Seime surengtoje spaudos konferencijoje jis kritikavo Lietuvos vyriausybės ir Seimo priimančios šalies ekonomiką reglamentuojančius sprendimus. Kazimieras Antanavičius priminė, kad premjeras Adolfas Šleževičius teigia, jog gyvenimo lygis Lietuvoje nėra blogesnis, negu kitose Baltijos valstybėse. Tačiau, pasak Antanavičiaus, faktai rodo ką kitą. Pavyzdžiui, vidutinė senatvės pensija Lietuvoje yra 28 doleriai, Latvijoje ji yra 49 doleriai, o Estijoje — 34 doleriai. Tiesa, pas mus pigesnė duona, mažesni šildymo kaštai, pastebėjome Antanavičius ir klausė: „Bet kiek ilgai galima pramisti vien duona?“

Jis taip pat informavo, kad Seimas dar iki Naujųjų metų rengiasi padidinti pajamų mokesčių nuo 28% iki 33%. Antanavičiaus nuomone, neteisinga, kai vienos mokesčių moka ir vargšai, ir turtingi. Jis siūlė, kad 10% mokesčių tarifą mokėtų tie, kuri gauna, mažiau negu 300 litų per mėnesį, 20% tie, kurie gauna iki 600 litų, 30% tie, kurie gauna iki 1.500 litų, ir 35% — virš 1.500 litų uždirbantys asmenys.

Konservatoriai — prieš strateginių objektų privatizavimą

Vilnius, gruodžio 23 d. (Elta) — „Tėvynės Sąjungos (Lietuvos Konservatorių) valdyba perspėja, kad LDDP vyriausybės veiksmai, kuriais siekiama iš pradžių sumažinti, o vėliau ir visai panaikinti valstybės kontrolę gyvybiškai svarbiems objektams, yra nekonstituciniai“, rašoma gruodžio 23 d. išplatintame partijos valdybos pareiškime.

Šiuo dokumentu Tėvynės Są-

kaip sakė Irena Degutienė, kai kurie Sveikatos apsaugos ministerijos šį rudenį numatyti mokamų medicinos paslaugų įkainiai yra nerealiūs. Pavyzdžiui, apendicito operacija įvertinta 300 litų, o tikra jos kaina — 1,200 litų. Galvos ir kaklo masažas įvertintas tik 3 litais.

Neatidėliotina medicinos pagalba bus teikiama nemokamai. Socialiai remtini piliečiai taip pat už medicinos paslaugas nemokės. Mokesčiai, matyt, bus renkami tik iš lengvatų neturinčių, neapdraustų, nemokančių pajamų mokesčių piliečių.

Jis taip pat informavo, kad Seimas dar iki Naujųjų metų rengiasi padidinti pajamų mokesčių nuo 28% iki 33%. Antanavičiaus nuomone, neteisinga, kai vienos mokesčių moka ir vargšai, ir turtingi. Jis siūlė, kad 10% mokesčių tarifą mokėtų tie, kuri gauna, mažiau negu 300 litų per mėnesį, 20% tie, kurie gauna iki 600 litų, 30% tie, kurie gauna iki 1.500 litų, ir 35% — virš 1.500 litų uždirbantys asmenys.

junga reagojo ir vyriausybės ketinimus, anot Tėvynės Sąjungos valdybos, privatizuoti dujotiekį, naftotiekį, atominę elektrinę, kitas elektrines, elektros perdavimo linijas, geležinkelį, aerodromus ir jūrų uostus.

Tėvynės Sąjunga reikalauja neprivatizuoti Ignalinos atominės ir kitų elektrinių, Lietuvos valstybinės energetikos sistemos, Birtų valstybinės

Landsbergis kaltina Lietuvos diplomatus nesirūpinimu Lietuvos interesus

Vilnius, gruodžio 27 d. (Elta) — Opozicijos vadas Seime Vytautas Landsbergis išplatino pareiškimą apie Europos Sąjungos pasisakymą diskusijoje dėl Rusijos reikalaujamos karinio tranzito sutarties su Lietuva. Pažymima, kad Vokietijos ambasada Vilniuje paskelbė pranešimą spaudai apie Europos Sąjungos šalių susirūpinimą karinio tranzito sutartimi tarp Rusijos ir Lietuvos bei konstatuojama, jog kituose spaudos pranešimuose šis žingsnis vadinamas demaršu.

Lietuvos užsienio reikalų ministerija, sakoma pareiškime, dirbo nepatenkinamai, kad tokio demaršo nebūtų arba, kad jame matytume tikslėsius akcentus. Kariniam Rusijos tranzitui Lietuvos geležinkeliais pagal Lietuvos taisykles ir suverenios Lietuvos valstybės leidimus kliūčių nėra, tai bus realizuojama nuo sausio 1 dienos,

o Rusijos reikalaujama ypatinga sutartis kelia naujus politinius pavojus. Europos Sąjunga palankiai žiūri į Lietuvos laipsnišką integraciją į šią Europos ekonominę ir saugumo bendriją, sakoma pareiškime. Kita vertus, nei Europos Sąjunga, nei NATO negarantuoja Lietuvos saugumo iki tol, Europai nesimant jokios atsakomybės, o Rusijai kryptant į karines avantiūras ir galimą militaristinę diktatūrą, didžiulę atsakomybę turėtų jausti pačios Lietuvos politikai.

Komentuodamas savo pareiškimą spaudos konferencijoje, Vytautas Landsbergis pabrėžė, jog karinio tranzito problema Rusijai pavyko internacionalizuoti sau naudingu būdu. Lietuvos diplomatija ir pirmiausiai Užsienio reikalų ministerija, sakė jis, dirbo nepatenkinamai, kad to neįvyktų.

Lietuvos prekių birža auga ir aktyvėja

Vilnius, gruodžio 19 d. (Elta) — Praėjusį savaitgalį „Senosios Varėnos“ poilsio centre Lietuvos prekių biržų atstovai — Nacionalinės Prekių Biržos Asociacijos nariai aptarė besibaigiančią 1994-ųjų metų rezultatus, asociacijos plėtimo galimybes, įstatų bei prekybos taisyklių keitimą, brokerių etikos ir kitus reikalus.

Nacionalinės Prekių Biržos Asociacijos prezidentas Vytautas Bajoriūnas informavo, kad per vienuolika šių metų mėnesių, palyginti su atitinkamu 1993 m. laikotarpiu, beveik visos prekių biržos padidino ir apyvartą, ir sulgūtų sandorių skaičių. Pernai asociacijos narės pardavė prekių už 17,9 milijonus litų ir sudarė 10,900 sandorių, tuo tarpu šiemet prekybos apimtys viršija 20,5 mil. litų, o sandorių sulagta daugiau kaip 11.600. Tačiau, pasak prezidento, augimas galėjo būti spartesnis, jei biržų prekybinių partnerių — gamybinų ir komercinių įmonių — per visus metus nebūtų kamavęs apyvartos lėšų stoka. Matyt, jos yra pagrindinė priežastis, kad prekybos kreivė smuktelėjo ir šių metų gale — lapkričio bei gruodžio mėnesiais.

Prezidentas pažymėjo, kad dabar ypą svarbu plėsti prekybos tinklą. Neseniai prie selekto rinio ryšio prisijungė Marijampolė, greitai pagal šią sistemą galės dirbti Ukmergės regiono brokeriai, norą prisijungti prie Nacionalinės Prekių Biržos pareiškė ir Klaipėdos krašto Prekybos ir pramonės rūmai.

Varėnoje taip pat nuspręsta įkurti Nacionalinės Prekių Biržos Asociacijos darbo grupę bei eksperimento tvarka kompiuteriniu tinklu prekiauti ne tik tradiciškai (antradieniais), bet ir kitomis dienomis.

Mažieji vilniečiai buvo pakviesti į karnavalą, juos linkmimo pasakų personažai, padedami dailininkų vaikais iš namelių — žibintuvėlių, statė miestelį, kuriame gyvena svajoniu draugai. Šventinę nuotaiką susirinkusiems kėlė „Trimito“ pučiamųjų orkestro muzikantai, folkloro ansambliai mokė susirinkusiuosius liaudies žaidimų, prie eglutės specialiai sumontuotoje scenoje buvo parodytas Juozo Pociaus režisuotas kaukių ir lėlių muzikinis vaidinimas „Kalėdų rytą saulė pražydė“.

Atėjusieji pasigrožėti Kalėdų eglute, kaip ir kasmet, galėjo nusifotografuoti su labiausiai patikusiu iš bene dešimties Kalėdų senelių ir jų palydovais — katinu, kiškiu, peliuku Mikiu. Prekybininkai vaikams siūlė gaudymynų, o sužvarbę suaugusieji buvo viliojami dar ir karštu vynu.

Kalėdų šventė sostinės centre

Vilnius, gruodžio 27 d. (Elta) — Į Kalėdų šventę Rotušės aikštėje, prie pagrindinės miesto eglės, šį savaitgalį vilniečius pakvietė Sostinės savivaldybė. Šiemet į senamiesčio aikštę iš Verkių miško atkeliavusi žalia-skare kaip niekad didelė, maždaug dvidešimties metrų aukščio.

Mažieji vilniečiai buvo pakviesti į karnavalą, juos linkmimo pasakų personažai, padedami dailininkų vaikais iš namelių — žibintuvėlių, statė miestelį, kuriame gyvena svajoniu draugai. Šventinę nuotaiką susirinkusiems kėlė „Trimito“ pučiamųjų orkestro muzikantai, folkloro ansambliai mokė susirinkusiuosius liaudies žaidimų, prie eglutės specialiai sumontuotoje scenoje buvo parodytas Juozo Pociaus režisuotas kaukių ir lėlių muzikinis vaidinimas „Kalėdų rytą saulė pražydė“.

Atėjusieji pasigrožėti Kalėdų eglute, kaip ir kasmet, galėjo nusifotografuoti su labiausiai patikusiu iš bene dešimties Kalėdų senelių ir jų palydovais — katinu, kiškiu, peliuku Mikiu. Prekybininkai vaikams siūlė gaudymynų, o sužvarbę suaugusieji buvo viliojami dar ir karštu vynu.

KALENDORIUS

Gruodžio 28 d.: Šv. Nekaltieji vaikai; Agapė, Teofilė, Rimas, Vyga.

Gruodžio 29 d.: Šv. Tomas Becket, vyskupas, kankinys (1118-1170 Anglijoje); Gajutė, Grožvyda, Gaja.

SKAUTYBĖS kelias

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

VYDŪNO FONDE

Dar apyskaitiniai metai neužbaigti, bet jau galima apskaičiuoti, kad Vydūno fondas juos sėkmingai užbaigė. Išmokėjimų suma pakils iki 600,000 dol. Tai išmokėjimai lietuvių studentams paskolomis, stipendijomis, premijomis. Fondas remia ir kitas institucijas: jaunimo organizacijas, lituanistinius kursus, knygų leidimą, spaudą ir kultūrinius sumanymus. Paskolomis pasinaudojo daugiau negu 200 lietuvių studentų, lituanistinėms stipendijomis arti 50 studentų. Daugelis jų gražiai pasireiškia kultūrinėje ir švietimo srityse. Taigi sėkla krito į derlingą dirvą ir davė gera derlių. Fondas mecenatų ne daug turi, tai daugiausiai pajamos iš kalėdinių atvirukų vajių. Sėkmingai dirbant galima pasiekti gerų rezultatų.

Vydūno fondas yra išleides nemažai vertingų knygų. Jis pirmas perspausdino A. Šapokos redaguotą „Lietuvos istoriją“ ir ją nelegaliai gabeną į okupuotą Lietuvą. Dabar ir vėl ruošama spausdinti prof. Ed. Gudavičiaus rašoma pilna Lietuvos istorija, kuri apims priešistorinius laikus ir dabartinius. Tai bus pirmoji pilna Lietuvos istorija, kuri planuojama išleisti ir anglų kalba. Ji pareikalaus daug lėšų ir darbo. Vydūno fondas tikisi visuomenės paramos. Jau yra paruoštas smulkus Lietuvos žemėlapių rinkinys, kuris labai reikalingas šių sienų daugelio klausimų išsprendimui. Leidinio labai pageidauja Lietuvoje. Tai bus du stambūs leidiniai, kuriuos turės atlikti nedidelis Vydūno fondas.

Paskutiniame Fondo valdybos posėdyje buvo svarstyti gautieji studentų prašymai iš JAV ir Lietuvos. Buvo paskirta 17 stipendijų Lietuvos studentams ir 7 pašalpos studentams JAV, viena paskola studentui JAV. Taip pat buvo apsvaistyti ir patenkinti du prašymai buvo nepatenkinti. Vydūno fondas stipriai reikalauja dokumentų ir rekomendacijų iš pašalpos ar paskolų prašytojų. Dalis prašytojų pabūgsta reikalavimų ir iš prašytojų tarpo pasitraukia, nepateikdami reikalingų dokumentų.

Šv. Kalėdų proga Vydūno fondas išsiuntinėjo lituanistinėms mokykloms JAV dovanėles visiems lituanistinių mokyklų

mokinams. Tai buvo ne žaislai, bet Vydūno knyga „MANO TĖVYNĖ“. Tai lengvai skaitoma, gausiai iliustruota knyga, kuri nukels jaunus mokinukus į gražiąją Lietuvą, supažindins su kraštu, žmonėmis. Pažins ir didįjį rašytoją Vydūną. Galvoje kyla knyga pasiūsti ir kitų kraštų lietuviams mokinukams. Knyga buvo išleista Vydūno sukaktis minint ir dabar veltui duodamos mokinukams visoje JAV. Nebuvo nuskriaustos ir Lietuvos aukštosios mokyklos. Joms buvo išsiųsta 25 dėžės knygų lietuvių ir anglų kalbomis.

Fondo valdyba jau sudaro smulkų 1995 metų darbų planą, kurį turi patvirtinti Fondo tarybos susirinkimas metų pradžioje. Jis netrukus bus paskelbtas visiems juo besidomintiems.

Yra pasikeitęs ir Vydūno fondo raštinės adresas. Ji dabar yra Lietuvių centre, Lemonto vietoje. Ten yra perkeltas ir Vydūno muziejus, kuris baigiamas įrengti kambaryje Nr. 13. Turintieji reikalų prašomi rašyti: Vydūnas Youth Fund, Inc., 14911 East 127th Street, Lemont, IL, 60439. Raštinė pastovi darbo valandų neturi, patartina susisiekti laiškais. Ten yra gaunamos informacijos apie teikiamas paskolas, stipendijas ar pašalpas. Galima gauti Vydūno fondo išleistas knygas ir leidinius, žemėlapius.

V. M.

SKAUTISKOS KŪČIOS TORONTE

„Ramyno“ ir „Šatrijos“ tuntuai gruodžio 4 d. Prisikėlimo parapijos didž. saleje pakilia nuotaika šventė tradicines skautiškas Kūčias.

Programą pravedė vyr. skautė sl. Inga Pivoriūtė. Pirmiausiai ji apibūdino lietuviškų Kūčių reikšmę ir pakvietė vyr. skautų skiltį sugiedoti „Tyliają naktį“. Po giesmės, susikaupimo minutės pagerbti Amžinybės išėjusieji skautai. Es. Ant stalų uždegus žvakutes, visi iš po staltiesės pakloto šieno traukė žolių stiebelius, burdami savo laimę.

Maldą sukalbėti buvo pakviestas visų mylimas kun. Antanas Saulaitis, SJ, ką tik grįžęs iš moterims vestų rekolokacijų. Po maldos, tuntu dvasios vadovas s. kun. Augustinas Simonavičius, O.F.M., pradėjo

Kūčių vakariene lauždamas kalėdaitį (plotkelį) ir visus kviesdamas tai daryti. Visi sujudo dalydamsi kalėdaičiais, reikdami vieni kitiems šventiškus linkėjimus. Paskui visi gardsiavosi šventiška vakariene – dvylikos ar net daugiau skirtingų patiekalų.

Po vakarienos, tuntininko pavaduotojas ps. dr. R. Saplys pranešė, kad „Ramyno“ tunto tuntininkas v.s. Algis Senkus nuo sausio 1 d. pasitraukia iš pareigų ir ilgesniam laikui išvyksta į Lietuvą, o po šešių mėnesių ten vyksta ir visa jo šeima. Nuo minimos datos tuntininko pareigas perims s. M. Rusinas, dabartinis vilkiukų draugovės draugininkas ir tuntininko pavaduotojas.

Atsisveikindamas v.s. A. Sen-

„Verpsčių“ būrelis kalėdinėje sueigoje uždegamas žvakės. Iš k. – Aldona Martienė, Ramunė Lukienė, Stefutė Utz ir Rita Penčylėnė.

ŠVENTIŠKAS VAKARAS PAS „VERPSTES“

Gruodžio 12 d. „Verpsčių“ būrelis susibūrė pas naują „Verpsčių verpstę“, sesę Ramunę Lukienę, kalėdinei sueigai. Kaip ir kasmet, sesės „verpstės“ šia sueiga pradeda žvakių ceremoniją, kuri „gimusi“ „Kernavės“ tunte prieš 35 metus, tapo gražia kernaviečių tradicija.

I šią „verpsčių“ sueigą atsilankė maloni viešnia, Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirm. Alė Kėžėlienė. Ji įdomiai ir išsamiai supažindino seses su vienu ypatingu LB projektu: surinkti vyresniųjų užsienio lietuvių atsiminimus, apimančius tragiškąjį pasitraukimą iš Lietuvos 1944 m., gyvenimą karo metu Vokietijoje, pokario metus išvietintųjų stovyklose bei įsikūrimą JAV ar kituose kraštuose.

Šie prisiminimai, užrašyti arba įkalbėti į juosteles, sudarytų labai vertingą archyvinę medžiagą ateities kartoms apie

didelės lietuvių tautos dalies patirtį Vakaruose II pasaulinio karo metu.

Laikas veikia mūsų nenaudai – ne tik mūsų tėvai keliauja Amžinybėn, bet ir ne vienas mūsų. Todėl, anot, Alės Kėžėlienės, nebedelskime, skubėkime, kreipkimės į savo tėvus, vyresnius draugus ar kaimynus, prašydamos, kad jie papasakotų ar užrašytų to laikotarpio savo išgyvenimus. Taip pat ir ne viena sesė „verpstę“ turi daug įdomių prisiminimų iš karo.

Už Nuopelnus ordina buv. „Sietuvos“ draugovės vadovė s. fil. Jolanda Kerelienei prisega LSS Vidurio rajono atstovė v.s. fil. Rita Penčylėnė.

Nuotr. Ir. Garunkštienės

kus padėjo visiems vadovams, skautams ir tėveliams už gerą bendradarbiavimą ir susiklausymą. Kvietė visus nebijoti priimti pareigas ir jų neatsisakinti, nes darbas su jaunimu yra malonumas. Tuo pačiu perdavė sveikinimą savo žmonos – s. Vidos, „Šatrijos“ tunto tuntininkės, kuri šiuo metu tarnybos reikalais lankosi Anglijoje ir todėl šioje skautiškoje šventėje negalėjo dalyvauti. Po jo padėkos ir padėsinimo, ps. I. Paškauskienė, „Šatrijos“ tunto adjutante ir „Ramyno“ tunto tuntininko pavaduotojas s. R. Saplys ieteikė v.s. A. Senkui gražų Šileikienės tapytą paveikslą ir pareiškė padėką už gerą vadovavimą tuntu.

Muz. D. Ratke ir jos dukrai skambinant gitaromis, skautų draugininkė v.s. I. Viskontienė ir jos padėjėjos vadovavo visų bendram giedojimui. Gražiai skambėjo 300 dalyvių giedamos „Ateikit džiaugsmingai“, „Gul šiandieną“ ir „Sveikas, Jėzau gimusi“.

Po giesmių vyko draugovių pasirodymui. Paukštytės, vadovaujamos ps. A. Puzerytės ir L. Paulionytės sugiedojo „Linksmų švenčių“. Vilkiukai, vadovaujami s. M. Rusino, s. fil. N. Simonavičienės ir sl. L. Narušio – „Sveikinam visus su Kalėdomis“. Jūrų jaunės, vadovaujamos K. Janavičiūtės, vaidavo žiemos iškylą, kurioje nakvodamos sėmavo, kad jas

Nuotr. Rūtos Daukienės

bėgimo, išvietintųjų stovyklų laikų. Bet... visa tai reikia užrašyti arba įkalbėti į audiojuosteles. Tai milžiniškas projektas! Jo reikalingumas neabejotinas, nes lietuviai dar neturi ypatingo laikotarpio surinktos medžiagos archyvams, ką jau spėdami dar latviai ir estai.

Uždegusios savo tradicines Kalėdų žvakes, pasidalinusios kalėdaičiais bei seseriškais švenčių linkėjimais ir pasivašinusios įvairiais Kūčių patiekalais (kiekviena sesė atnešė kokį nors savo gamybos skanėstą), „verpstės“ dar ilgai diskutavo ir svarstė LB Kultūros pirmininkės siūlymo projekto įgyvendinimo galimybes ir būdus, kaip galėtų

DRAUGAS

(USPS-161-000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$90.00. Foreign countries \$100.00.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pasto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuntinami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$90.00	\$50.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$100.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$50.00	\$35.00	\$25.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$55.00	\$35.00	\$30.00
Užsakant į Lietuvą –			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$35.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Jūs gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

skautės prie to prisidėti.

„Verpstės“ siūnia seseriškų švenčių linkėjimus mielai „Sk. kelio“ redaktorei, sesei Irenai, ir visiems skaitytojams.

Verpstė

Sausio 22 d. – Tradicinė jūrų skautų ir skaučių iškilminga Klaipėdos dienos sueiga Lietuvių centre, Lemonte.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (1-312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-unto diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliskai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ – NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ – AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmo 3 v. p.p. 7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
trečd. uždarai, ketv. 1:30-3 v.p.p.
penkt. ir šešt. 9 v.v.-12 v.p.p.

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLIETUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINIS CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: (708)652-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
GYDYMAS bei chirurgija
5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 312-585-1955
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakara ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ – VIDIAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmo 2 v.p.p. 7 v.v., antr. 9 v.v.-12.
ketv. 12-4 v.p.p., penkt. 12-6 v.v.

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.

KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, IL 60652

F.M.

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujų ligos
5549 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802

Pirmo 9 v.v.-7 v.v., antr. trečd. ir
penkt. 9 v.v.-3 v.p.p.,
ketv. 10 v.v.-7 v.v. Šešt. ir kt.
dienomis reikalingas susitarimas.
Pirmia „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS

DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
166 E. Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. – (1-312) 337-1285

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 432-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS

CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR PROSTATOS
CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apmokami Medicare
Kabineto tel. (312) 776-2880
Namų 708-448-5545
Priima Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Specialybė – Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽLIOBA, M.D.

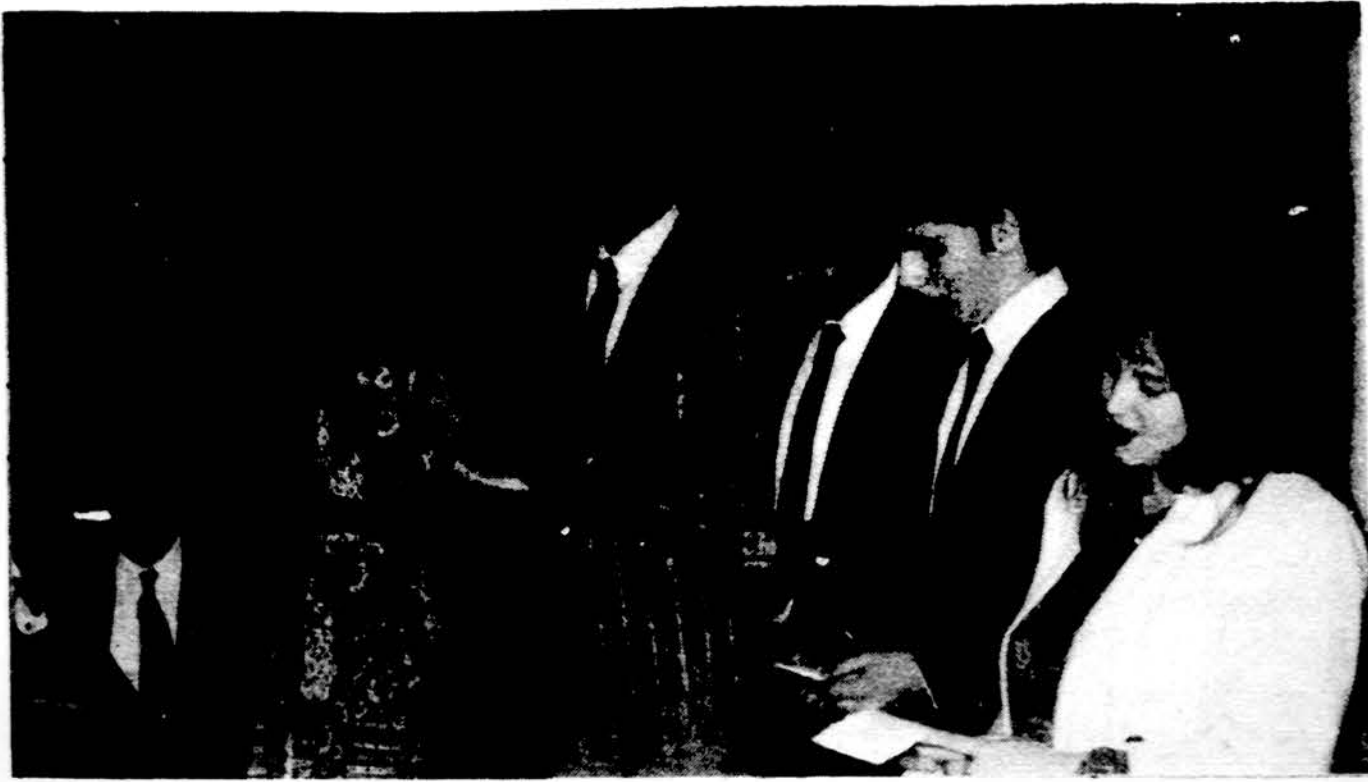
AKIŲ CHIRURGIJA

AKIŲ LIGOS

Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

Toronto skautai ir skautės iškilminga sueiga pradeda organizuotu dalyvavimu šv. Mišiose. Prisikėlimo par. bažnyčioje.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai iš Pietų Amerikos dainuoja tryliktojo šimtmečio šventę.
Nuotr. M. Šmitienės

PARANOJA LIETUVOJE

RASA RAZGAITIENĖ

New Yorko dienraštyje „Newsday“, gruodžio 18 d. laidoje, pasirodė beveik ištiso puslapių straipsnis, pavadinamas „Antisemitizmas be žydų“. Dėmesį į straipsnį atkreipė ne tik antraštė, bet ir didelė grafika, kurios vaizdas buvo šiurpus. Iš Lietuvos žemėlapių dygo vijoklis su giliai įleistomis šaknim. Iš vijoklio viršaus kyšojo stambi svastika. Apie vijoklį ir svastiką apsiminėjo ilga, žiotis atvėrusi ir liežuvį iškišusi gyvatė, pasirodusi kirsti.

Straipsnio autorius yra Jonathan Steinberg iš Cambridge universiteto (Reader and Fellow), kuris, Soroso fondo kvietimu, Lietuvoje praleido tris savaites lapkričio mėnesio pradžioje, dėstydamas istoriją. Jis pabrėžė, kad jam suteiktas pasitenkinimas tai, kad jo studentai atvirai pripažino Lietuvos „pogromų“ šį terminą J. Steinberg naudoja per visą straipsnį, apibūdindamas Antrojo pasaulinio karo meto įvykius unikaliu žiaurumu. Tačiau, nors jie daug žinojo apie holokaustą, jie nieko nežinojo apie žydus ar judaizmą. Jo paskaitos vyko „Tarbut“ gimnazijoje.

Straipsnio pradžioje paminimi du neseniai įvykę incidentai Lietuvoje: Dekandžės teismas ir grąšinimas susprogdinti Ignalina. Autorius komentuoja savo draugų Lietuvoje pasisakymus, kad tie du įvykiai susiję su „žydų samokslu“. Pasisakymai jo nestebina. Toliau aprašoma autoriaus istorijos interpretacija, kurioje rašoma: „Bet kas, kas seka įvykius Rytu Europoje, žino, kad antisemitizmas dar klesti, net ir ten, kur žydų visuo-

menės yra beveik pranykusios. Lietuva sau vardą už antisemitizmą susidarė pirmose nacių okupacijos dienose. „Pogromas“, kuris įvyko 1941 m. birželio mėnesį Kaune, dvi dienas po vokiečių Sovietų Sąjungos užpuolimo, buvo pats baisiausias Rytų Europoje. Lietuviai entuziastiškai dalyvavo žydų naikiname. Iš 240,000 žydų, kurie gyveno Lietuvos Respublikoje 1940-ais metais, 95 procentai buvo išžudyti, kas proporcingai sudaro vieną didžiausių nuosimčių bet kuriame Europos krašte. Pagal raportą, parašytą garsiojo pulkininko Jager, vadovavusį „Einsatzkommando 3“, ir kuris buvo atsakingas už Lietuvą, iki 1941 metų gruodžio 1 d., tikrai per 5 mėnesius, per 137,000 žydų buvo nužudyti. Ir tai dar buvo gerokai prieš tai, kai žudymai buvo sumechanizuoti „mirties lageryuose“.

Suteikęs tokius „faktus“ J. Steinberg toliau pažymi, kad jis po kiek laiko Lietuvoje pradėjo nervuotis. „Ne dėl to, kad aš esu žydas, bet dėl bendros paranos Vilniuje – kurio viena manifestacija yra antisemitizmas“. Jis aprašo dviejų valandų susitikimą su Vytautu Landsbergiu, kurio metu buvęs rezistentų vadas jam pasakojo vieną po kitos šiurpias istorijas apie samokslus, perkreiptą teisingumą, pavogta visuomeninį turtą, pastangas patį Landsbergį nutildyti.

Straipsnyje autorius rašo, jog „atrodo, ir senoji KGB vis dar klesti“. Buvusius pareigūnus galima matyti televizijoje teniso rungtynių metu ir naujų verslo imonių atidarymuose. Naujoji Lietuvos valdžia labai panaši į buvusią komunistų partijos

Centro komitetą ir dažnai panašiai elgiasi. Tokioje atmosferoje ir samokslų teorijos klesti. Pasaulinė žydų įtaka yra kaltinama už ekonomikos ir kitas nesėkmes, rašo Steinberg. Žmonės nepasitiki policija, o policija bijo žmonių.

Autoriaus išvada? „Ketveri metai po to, kai pasyvi rezistencija prie Parlamento užstojo kelią Sovietų Sąjungai sutramdyti jos nepriklausomybę, Lietuva yra praradusi savo vienybę. „Niekas niekam netiki“, jie sako. Galima pajusti susirūpinimą ir nepasitenkinimą, kaip tą visur įsiskverbiantį šaltį. Sovietinė sistema, kuri dar ne visiškai žuvisi, bet trūnėja, vis dar skleidžia savo nuodus kaip puvesius per visą Lietuvos visuomeninį gyvenimą. Antisemitizmas, taip kaip ir kraštutinis nacionalizmas, klesti puvesiuose. Atvirumas visuomeniniam gyvenimui ir aplinkui, išvalymas informacijos kanalų bus daug sunkiau atlikti, negu sustabdymas matomo fizinio puvisio.

Ką turi žmogus galvoti, pasikaitęs tokį straipsnį? Kaip reikia paaiškinti mūsų vaikams, kodėl nupiešta iš Lietuvos žemėlapiu auganti svastika su gyvate? Tai ne pirmas ir ne paskutinis kartas, kai tokie straipsniai pasirodys Amerikos žiniasklaidoje, kuri pasiekia milijonus mūsų gyvenamo krašto tautiečių. Pozityvų straipsnių apie Lietuvą paskutiniu metu reikia ieškoti kaip adatos seno kupertėje.

Ar šio autoriaus istorijos interpretacija atitinka tikrovę? Manau, kad ne. Kaip gelbėti situaciją? Tikrai ne taip, kaip Lietuvos ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, neseniai aplankęs Izraelį, padarė – pasigirdamas, kad Lietuvoje sovietų okupacijos laikotarpyje mirties bausmė įvykdyta 239 žmonėms,

tariamai dalyvavusiems žydų genocide. Tai parodė stulbinantį nesupratimą sovietų okupacijos laikotarpio realybės, politikos, įvykių bei jų priežasčių. Nejaugi tariami „žydšaudžiai“ susilaukė didesnio teisingumo, negu kiti, pakliuvę į saugumo ir komunistų partijos mechanizmą? Tai visgi buvo ne kriminalinės, o politinės bylos, kuriom specialios taisyklės ir „troikos“ buvo taikomos.

Taigi, ką daryti? Tą patį, ką turėjome seniai pradėti daryti, t.y. atkreipti rimtą, santūrų dėmesį į Antrojo pasaulinio karo įvykius. Skatinti istorikus pradėti tirti to meto dokumentaciją, ją vertinti su geru istorijos pagrindu ir tvirtais istoriniais rėmais. Aktualiau kalbant, kaip buvo minėta ir neseniai „Draugo“ vedamajame, reiktų nedelsiant užkorduoti, filmuoti to laikotarpio likusius liudininkus. (Šiuo metu tai daro plačios apimties projekte žinomas Hollywoodo prodiuseris Steven Spielberg, ieškodamas per visą pasaulį likusių iš holokausto gyvų žydų.)

Kaip labai vaizdžiai parodė „Lietuvos kovos ir kančių“ išleidimas, atsižvelgimas vien tik į dokumentus gali palikti klaidinga, žalinga istorijos išpūdi. Gyvieji liudininkai yra kaip tik tas informacijos šaltinis, kuris šiuo metu yra žūtbut mums reikalingas. Jei mes nepasysime ir neuzkorduosime savo istorijos, kiti tai už mus padarys ir jau iki tam tikro taško yra padarę.

O diena iš dienos reikia sekti spaudą ir reaguoti, nebijant pasisakyti visur ir visada už tiesą. Pirmose pasisakančiųjų eilėse turėtų būti mūsų visuomeninės organizacijos, kurios turi tam autoritetinius titulus ir kurioms turėtų rūpėti šmeiztas mūsų krašte prieš visus lietuvius – ne tik tuos, kurie gyvena užjūryje, bet ir prieš kiekvieną mūsų, kuris gyvena Amerikoje, čia gimęs ar ne.

Visi šie uždaviniai gali būti vykdomi ir šiaip, ir anapus Atlanto, nes žala daroma ir ten, ir čia Lietuvos ir lietuvių geram vardui. Tokiu būdu, papildydami vieni kitų informaciją, gal galėsime pradėti atstatyti teisybę.

TAUPOMA ENERGIJA

„Taupau – turiu daugiau“ – tokiu šūkiu Lietuvoje prasidėjo energijos taupymo mėnuo. Šią reklamos kampaniją finansuoja programa PHARE, o vykdydys konkursą laimėjusi Danijos firma. Jos tikslas – keisti žmonių požiūrį į energijos taupymo būdus, kurie kartais nieko nekainuoja.

LIETUVOS ATSTOVŲ ATMINIMAI

Lietuvos Nepriklausomybei nepaprastai daug nuveikė Lietuvos atstovai Jungtinėse Amerikos Valstijose, savo veikla ne tik užmezgdami ir vystydami dvišalius Lietuvos-JAV santykius ir juos plėtodami, bet ypač atstovaudami Lietuvos valstybei sovietų okupacijos metais.

Pirmajai Lietuvos misijai JAV, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, vadovavo Jonas Vileišis, padėjęs pagrindus abiejų šalių diplomatinių santykių užmezgimui. Voldemaras Čarneckis tapo laikinuoju reikalų patikėtinu 1921 m. rugsėjo 8 d. ir darbavosi iki 1923 m. lapkričio 23 d. Nuo lapkričio 24 d. Lietuvos diplomatinio atstovo iki 1924 m. gegužės 3 d. tapo Kazys Bizauskas, nuo gegužės 4 d. iki 1927 m. rugpjūčio 31 d. – jis buvo ir Lietuvos pasiuntinys JAV. Vėliau laikinuoju reikalų patikėtinu (1927.05.17 - 1928.06 ir 1934.05.31 - 1935.06.30) trumpai darbavosi Matas Bagdonas.

Lietuvos pasiuntiniu 1928 m. liepos 1 d. – 1934 m. gegužės 31 d. paskirtas Bronius Balutis, po jo iki pat mirties 1957 m. gegužės 11 d. pasiuntiniu buvo Povilas Žadeikis. Po jo Lietuvos interesams JAV atstovavo laikinasis reikalų patikėtinis Juozas Kajackas, o nuo 1976 iki 1987 m. – dr. Stasys Bačkis. Nuo 1987 m. Lietuvos laikinuoju reikalų patikėtinu tapo Stasys Lozoraitis, jaunesnysis, kuris 1991 m. paskirtas pirmuoju Lietuvos ambasadoriumi JAV ir buvo juo iki 1993 m. lapkričio pradžios.

Lietuvos atstovai gyveno Vašingtone.

Lietuvos ambasada Vašingtone, puoselėdama Lietuvos diplomatinės tarnybos istorines tradicijas, nutarė įamžinti Lietuvos atstovų atminimą ambasados rūmuose ir nutapyti visų Lietuvos atstovybių vadovų JAV portretus bei Lietuvos atstovavimo eilės tvarką išskubinti juos garbingoje vietoje. Tačiau dailininkui nepaprastai trūkstą medžiagos. Daugiausia nuotraukų kol kas turima dr. S. Bačkio portretui.

Kreipiamės pagalbos į Amerikos lietuvių, prašydami atsiųsti į Lietuvos ambasadą Vašingtone visų aukščiau paminėtų Lietuvos atstovų fotografijų. Kuo daugiau, tuo geriau. Jos nebūtinai turi būti portretinės, gali būti ir grupinės, kuo įvairesnėmis pozomis, kad dailininkas galė-

Dievo duotoji teisė...

Nepaisant trūkumų, rūpestių ir vargų, mūsų tėvynėje Kristaus Gimimo diena buvo vis dėlto šventiškesnė kaip praityje. Niekas nedraudė rinktis į Bernelių Mišias, niekas nebaudė, kad priimama Komunija, giedamos kalėdinės giesmės, puošiamos eglutės, valgoma Kūčių vakarienė, o vaikučiai laukia Kalėdų senio... Kalėdos Lietuvoje buvo vėl švenčiamos valstybiniu mastu. O ir Lietuva: laisva, nepriklausoma, nors tebežengianti pirmuosius, dažnai labai netvirtus, žingsnelius demokratijos keliu.

Daugeliu – net ir santykiu su pavojuojančiu kaimynu – atvejų mūsų tėvynė yra laimingesnė už kitas, komunistinio bloko dešimtmečius valdytas šalis. Lietuva dar nelabai seniai buvo pirmoji, istengusi išsipaikinti iš geležinio sovietijos tinklo ir išplaukti į laisvus vandenius. Pasaulis su dėmesiu stebėjo jos laisvėjimo pastangas, žiaugėsi, kad už tą laisvėjimą nebuvo pareikalauta kruvino užmokescio ir galbūt Lietuvai net laikė tuo „mažu kupsteliu, apvertusiu Sovietų Sąjungos vėžimą“.

Anuomet daugelis vakariečių (ypač mes – lietuviai) tikėjo, kad laisvasis pasaulis nesėdės rankų sudėjęs, jeigu Maskva savo sunkiąją leteną mėgintų mirtinai užspausti lietuvių tautos laisvės proveržius. Dabar tokių naivių optimistų turbūt nedaug liko, nes šiandien matome ne tik visišką nenorą kisti į Rusijos „vidaus reikalus“, bet ir bejėgiškumą ka nors pakeisti, sustabdyti visišką nekaltų žmonių gyvenimo sunaikinimą.

Cėčėnijos prezidentas Jokhar Dudaiev, kalbėdamas su televizijos žurnalistu Kalėdų diena, pareiškė: „Jokia pasaulio kariuomenė, jokia ginkluota jėga neįstengs įvykdyti Rusijos vyriausybės pastangų palausti ir sužlugdyti cėčėnų laisvės troškimą“. Vos keleta dienų prieš Kalėdas daugiau kaip 100,000 cėčėnų, susikibę rankomis, nusidriekė 40 mylių ilgio gvyją grandine, giesme ar daina mėgindami sulaukyti rusų tankus, slenkančius sostinės Grozno link.

Ar neprimena ta gyvoji grandinė Baltijos kelio? Ar nesudre-

ba mūsų širdis, kai matome Cėčėnijos sostinės griuvėsius ir pabėgėlių pulkus? Ar nepagalvojame, kas būtų atsitikę, jeigu ne Grozno, o Vilniaus tai būtų griuvėsiai?

Rusijos vyriausybė su tam tikru pasididžiavimu pranešė, kad gruodžio 24 ir 25 d. kautynėse žuvo bent 1,000 cėčėnų. Kiek jų žuvo nuo gruodžio 11 d., kai apie 40,000 rusų peržengė šios nedidelės, prieš trejus metus pasiskelbusios nepriklausoma, valstybės sieną, niekas neskaituoja, nors bombardavimai iš lėktuvų ir įvairių pabūklų jau kuris laikas tęsiasi.

Rusijos ginkluotos pajėgos Cėčėnijos sostinę supa neskubėdamos, kone žaisdamos „katės-pelės“ žaidimą. Iš sugriauto miesto bėga masės gyventojų, i netvarkingus ryšulius suvertę savo turto likučius. Tačiau bėga daugiausia seni ir vaikai. Pajėgūs kautis – pasilieka. Jie pasiryžę kovoti su užpuolejais. Fronto linijose ir sugriautame mieste zuja žiniasklaidos atstovai, filmuodami, komentuo-dami ir rodydami vis tuos pačius karo vaizdus, kuriuos jau seniai matome iš Bosnijos-Herzegovinos. Deja, rūpestingi komentari lieka tik tušti žodžiai. Pasaulio reakcija visada ta pati: daug dėmesio, daug priekaištų (tiesa, kol kas labai atsargių), bet kol kas reikėtų veiksmo – jokio.

Galbūt vienintelė kiek viltingesnė prosvaitė yra tam tikras Cėčėnijos invazijai pasipriešinimas pačioje Rusijoje, net jos aukščiausiuose vyriausybės sluoksniuose. Nors Jelcinas, ilgoką laiką viešai nesirėdęs ir dėl to sukeles daug gandų bei spėliojimų, šios savaitės pirmadienį pareiškė, kad „nepaklusnioji Cėčėnija“ jau beveik „sutvarkyta“, Maskvos gatvėse, tiesiai buvusioje Raudonojoje aikštėje, žmonių minia, susirinkusi protesto demonstracijai, garsiai reikalauja atraukti kariuomenę iš Cėčėnijos, kad ta vietovė nevirstų antruoju Afganistanu. Tuo tarpu patys cėčėnai rinkosi į savanorių būrius, pasiruošę iki paskutinio kraujo lašo kovoti dėl savo tautos laisvės. Kaip prez. Dudaievas išsireiškė: „Mes kitaip negalime, nes tai mūsų prigimtis. Dievo duotoji teisė“.

tu susidaryti išsamesnį vaizdą apie asmenį.

Fotografijų atspaudus prašome siųsti adresu: Embassy of Lithuania, 2622 16th Str., N.W., Washington, DC 20009.

Is anksto dėkojame visiems geradariams. Po paveikslų nutatymo fotografijos bus perduotos Lietuvos centriniam Valstybės archyviui.

Dr. Alfonsas Eidintas

MIRAŽAS AR KALĖDŲ DOVANA?

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

3

– Turiu jums, pone Linkaiti, paaiškinti, kad mano sesuo yra gydytoja – idealistė. Tik atvykus į Ameriką, ji turėjo stažuotis ir netrukus savo noru įstojo į Taikos korpusą, gavusi paskyrimą Afrikoje. Vėliau ji iš korpuso pasitraukė ir dabar keliauja su „skrajojancia ligonine“ garsioju „Hope“ medicinos labdaros laivu, po visą pasaulį, kur tik medicinos pagalba yra reikalinga. Dabar ji atostogauja Amerikoje. Kadangi jokių giminių neturime nei čia, nei Lietuvoje, tai jos atvykimas į mūsų namus visada yra šventė, – aiškino šeiminkė. Jos žodžius nutraukė telefono skambutis. Pakėlus ragelį, ji kurį laiką tyliai klausėsi ir tik vėliau pasakė kelis žodžius. Pokalbiui pasibaigus, ji kiek nusiminusi kreipėsi į svečius:

– Kviečiu į valgomąjį ir prašau susėsti už stalo. Mano vargšė sesutė užklupo sniego pūga. Ji atskris aplinkiniu keliu ir atvyks tik po vidurnakčio. Visvaldas, pasirūpink svečiais, – vyrą paraginus, šeiminkė pasuko virtuvės link, iš kurios sklido viliojantys kvapai.

– Gaila, kad pirmą kartą po daugelio metų prie Kūčių stalo jos nebus, bet ryt atsigriebsime, – rankų mostu valgomojo link svečius ragino Visvaldas.

Rimas neatsiminė tokio nuostabiai jaukaus Kūčių vakaro, nebet mintimis grįžtų į tėvuli namus. Jam

buvo skanus seniai ragauti Kūčių patiekalai, gražus lietuviškas religinis ceremonias, paplotelių laužymas, malonūs šeiminkai ir jų svečiai, įdomūs ir linksmi pokalbiai. Po vakarienės visi sukilo ir perėjo į saloną laukti Kalėdų senelio. Vaikams buvo liepta nueiti į viršų „nusiplauti rankas“. Jiems užbėgus laiptais, Visvaldas garsiai trenkė lauko duris ir, sukeles triukšmą, po eglute sukrėvė iš prieangio atneštas rūbinėje paslėptas dovanas. Prie jo prisidėjo ir Rimas. Vaikučiams grįžus į saloną, juos sveikino didžiulė imantriai suvyniotų dovanų krūva, bet Dainutė susijaudino, kad per „rankyčių plovimą“ nespėjo pamatyti Kalėdų senelio. Tik Linukas, jau seniai žinojęs teisybę ir dalyvavęs samokse, su šypsena, bet ir gilia meile ar net užuojauta, stebėjo savo sesutę. Dovanų atidarymas užtruko ilgai, ir Rimui Daukšai padovanojo vertingą ir labai puošnų sieninį laikrodį. Kai už kelių valandų nutilo Dainutės krykštavimas, padėkos ir juokai, svečiai ėmė skirstytis, dėkodami šeiminkams už gražias Kūčias. Paskutinis pakilo Rimas.

– Pone Linkaiti, jūs dar neikite. Svečių neužlaikėme, nes bijome, kad jų neužkluptų pūga, o jums tik per koridorių pereiti. Mudu neisime miegoti, nes lauksime Rasos sesers, tai ir į Bernelių Mišias šiais metais nenuvyksime. Tuo tarpu laiką praleisime pasikalbėdami, gal kuo nors atsigavinsime, – Rima sulaukė šeiminkas.

– Ir aš jus prašau dar su mumis pavakaroti, – prie Visvaldo kvietimo prisidėjo ponia Rasa. – Aš virtuvėje apsitvarkysiu ir ateisiu pas jus mano sesutės laukti. Tai jos pirmas apsilankymas mūsų naujoje namuose. Rimas, ilgai nesiginčijęs, atsisėdo ant sofos šalia ži-

dinio. Jis neturėjo kur skubėti, o Daukšų namų atmosfera jam buvo jauki ir maloni. Jis tik negalėjo nusikratyti to keisto jausmo, kurį jame sukėlė šeiminkės veidas. Tuo tarpu Dainutė, jau apsirengusi pizama ir chalateliumi, laikydama beveik savo ūgio vaikščiojančią lėlę, prisiliepė prie Rimo ir, padėjusi galvutę ant jo kelių, maldaujančiai ir beveik įsakmiai užklauzė:

– Ponas, ar atnešė tą liuto galvutę? Žadejai jos istoriją papasakoti ir Kūčių vakarą ją tėveliui parodyti. Pažadus reikia tesėti.

– Kokią liuto galvutę? – nugirdęs Dainutės prašymą, susidomėjo šeiminkas, nesinas padėklų su taurelėmis. – Ar pradėti mūsų svečiui įkyrėti?

– Jis pažadėjo, – spyrsi Daina su visa savo amžiaus energija.

– Gal galėtumei mane nuo to pažado atleisti, nors man atrodo, kad aš tikrai jo nedaviau, – priešinosi Rimas, nenorėdamas to jaukaus vakaro drumzti liūdnos praieitis prisiminimais. Bet Dainutė tik priekaištingomis akutėmis į jį žiūrėjo.

– Pone Linkaiti, ir man toji galvutė įdomi, – prisidėjo iki šiol tylėjęs Linas, rankose laikydamas tele-skopą, savo brangiausią kalėdinę dovaną.

– Kas čia per gintai? Kokią liuto galvutę? – paklausė nepastebėtai į saloną grįžusi ir jau persirengusi ponia Daukšienė. Rimas pastebėjo, kad jos žingsniai buvo gracingi, kaip per sniegą brenčiančios stirtaitės, o jos veidas ir vėl išaukė nostalgiskų jausmų. Jam atrodė, kad nėra kitos išeities, kaip tik papasakoti apie Dainos radinį rūsy.

– Dar tik dešimta valanda. Galėtume ir tą galvutę apžiūrėti, ir gal net su ja susijusią istoriją išgirsti,

– pritarė taip pat susidomėjęs Visvaldas.

– Atrodo, kad turėsiu pasiduoti jūsų šeimos valiai, – šyptelėjo Rimas ir pakilo nuo sofos. – Aš einu į atnešti.

– Ir aš kartu, – pyptelėjo Daina, sugriebusi savo naują lėlę už kojų.

– Lik čia, nebūk įkyri, – mergaitė sudraudė motina.

– Leiskit jai eiti kartu. Juk tai jos radinys, – Dainutė užstojo jos pagailęs Rimas ir suėmė savo mažąją kompaniją už rankutės. – Mudu tuoj grįšime.

Kai juodu sugrįžo, Daina išdžidžiai iškėlusė nešė liuto galvutę. Šeiminkai buvo įsitaisę minkštasuoliuose su konjako taurelėmis rankose, o Linas ties lanku per tele-skopą bandė sekti žvaigždes. Rimui grįžus į savo vietą šalia židinio, Visvaldas jam padavė taure su konjaku, o Dainutė, lyg užhipnotizuota, tebestovėjo su liuto galvute rankoje.

– Tai gal man leisi pažiūrėti, Dainute? – paklausė tėvas.

– Tik tada, kai ponas Linkaitis papasakos įdomią istoriją. Jis pažadėjo.

– Gerai, pabandyti trumpai papasakoti, tik kad nesusibosčiau, – be kovos pasidavė Rimas. – Nežinau, ar jums bus įdomu. O tu, Dainute, sėsk ir būk atsargi turedama šią galvutę.

– Džiugu, kad nenuobodžiausime, laukdami sesutės. Kai baigsite pasakoti, vaikučiai eis į lovytes, o mudu apžiūrėsime tą įdomų objektą, – prie vyro prisiglaudusi ponia Rasa sriūbtelėjo iš taurelės.

(Bus daugiau)

Susipažinkime

FINANSINIS PLANAVIMAS — JO SPECIALYBĖ

Vidmantas Garlauskas yra palyginus dar jaunas vyras. Ji reikėtų laikyti trečiosios ateivų į šį kraštą bangos atstovu, nes čia atkeliavo dar nelabai seniai — prieš keturis metus. Lietuvą jis paliko dar ja valdant komunistams — maždaug prieš šešetą metų ir iškeliavo Vokietijon, kur kurį laiką buvo Vasario 16-sios gimnazijos berniukų bendrabučio vedėju.

Ir iš ten pasitaikė proga atvykti į Ameriką — į pasaulio lietuvių sostinę Čikagą. Čia Vidmantas nesnaudė ir neieškojo „pigų“ būdų praturtėti. Jis rimtai žiūrėjo į gyvenimą ir tuoj pradėjo karjerą finansų srityje. Geriau pramokęs anglų kalbą, pradėjo dirbti Standard Federal banke Brighton Parke, po to išėjo darbuotis į šio banko skyrių Oak Lawn. Čia jis dirbo finansinių patarėjų bei banko draudimo skyriuje.

Šią vasarą Vidmantas Garlauskas sugalvojo pradėti dirbti vienas. Nusipirko kompiuterį ir įsikūrė Marquette Parke, kur iš savo namų patarnauja klientams. Kompiuterio pagalba jis susisiečia su visomis finansinėmis institucijomis, kurias

užsiima finansiniu planavimu, kas šiame krašte yra būtinas dalykas. Jis klientui gali padėti ne vien investavimo, bet ir draudimo (sveikatos, gyvybės) pajamų mokesčių bei kitose srityse. Jis gali klientą atstovauti Internal Revenue Service įstai-gose. Vidmantas turi leidimus ir sutartis ne su vienu, bet su daugeliu bendrovių, tad klientas gali pats pasirinkti, kur jis nori investuoti ar kokios bendrovės draudimą gauti. Jo nuomone, dabar kaip tik Amerikoje vyksta dideli persitvarkymai finansų srityje ir eilinis žmogus pats vienas negali visko suvokti, nes informacijos yra be galo daug. Šiuo metu finansų srityje „pergyvenama“ revoliucija ir yra sparčiai kuriamos naujos koncepcijos.

Finansinis analizavimas yra labai svarbus dalykas, sako Vidmantas. Ne tiek yra svarbu kiek žmogus pinigų uždirba, bet kiek jų lieka po mokesčių sumokėjimo ir infliacijos. Norintieji gauti patarimą finansiniais reikalais mūsų tautiečiai gali skambinti jam telefonu (312) 778-1305.

Finansų patarėjas Vidmantas Garlauskas.

Nuotr. Ed. Šulajčio

atstovauja. Susitarus jis ateina ir į klientų namus.

Jau kuris laikas „Draugo“ dienraštyje matome Vidmanto Garlauskos firmos „Wealth I & I“ skelbimus. Čia skaitome, kad jis „padeda vyresniesiems pasirinkti tinkamus investavimus, kad būtų galima sumažinti mokesčius ir gauti aukštesnius procentus“. Trumpai tariant, jis

Reikia pažymėti, jog netrukus šį finansinį patarėją mūsų tautiečiai galės išgirsti finansiniame seminare, kuris įvyks 1995 m. sausio 1 d. tuoj po lietuviškų pamaldų Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Čikagoje gyvenantieji tautiečiai jo patarimų galės pasiklausti sausio 11 d., trečiadienį, popietėje „Seklyčioje“.

Ed. Šulaitis

BAIGĖ STUDIJAS

Jūratė Jankauskaitė, Hedvino ir a.a. Juozo Jankauskų dukte, š.m. gegužės 8 d. bakalauru laipsniu baigė komunikacijos mokslų studijas University of Illinois at Chicago. Studijuodama universiteto 25 TV kanale buvo sporto pranešėja, dalyvavo kitose programose. Vėliau praktiką (internship) atliko TV 32 kanale, kuriame tebe- ra atsarginė darbuotoja ir, reikalui esant, talkina programų paruošimo darbuose. Kompetencija pasirinktoje srityje didelė, tačiau Jūratė ryžtingai siekia nuolatinio darbo televizijoje, tikėdama, kad jos pastangos lydes sėkmę. Kliūčių nebijo — jų jau ne vieną yra nugalėjusi.

Vilniuje gimusi, vienuolikametė Jūratė, kartu su mamyte ir vyresniu broliu 1981 m. atvykusi į JAV, apsigyveno Čikagoje. Dažnai prisimena pirmąsias dienas amerikietiškoje mokykloje. Anglų kalbos nemokančiai jos buvo nelengvos. Nenu-siminė — dirbo ir stengėsi. Netrukus susidraugavo su bendraklasėmis lietuvaiteimis. Įsijungė į jūrų skautų „Nerijoe“ tuntą, kur buvo pakviesta

Jūratė Jankauskaitė

jaunesne vadove. Labai noriai lankė liuanistines mokyklas, skautių sueigas. Mokytojoms ir vadovėms pastebėjus jos deklavimą ir vaidybinius gabumus, gražią lietuvių kalbą, Jūratė buvo jungiama į mokyklų ir organizacijų pasirodymų programas.

Jūratė mokėsi ir sėkmingai baigė Šv. M. Marijos Gimimo parapijos pradžios mokyklą. Vienerius metus mokėsi Maria aukš. mokykloje. Išsikėlus gyventi į priemiestį, mokėsi ir

Kaireje Gražina Liautaud su „Lietuvos Vaikų vilties“ vaikais, jų mamomis ir tėčiu Čikagos miesto kalediniame parade.

IŠSIPILDO LIETUVOS VAIKŲ VILTYS

DR. DALIA BALEVIČIŪTĖ

Ortopedinių ligų gydymui reikalinga ne tik aukštą gydytojų kvalifikacija, bet ir moderni chirurginė įranga. Vilniaus Universitetinėje vaikų ligoninėje, ortopedijos skyriuje gydomi vaikai su ortopedine negalia. Vis dėlto, daugeliu sudėtingu atveju mūsų skyriaus gydytojai pasijusdavo bėgėliai. Viltis pasveikti dažnai užgesdavo ir mūsų mažųjų ligonių bei jų tėvelių širdyse.

Padėtis iš esmės pasikeitė, kai prieš keletą metų buvo įkurta „Lietuvos Vaikų viltis“ (LVV). LVV suteikė pirmąją galimybę gydyti sunkius ortopedinius ligonius Amerikoje. Grižusių iš Čikagos vaikų sveikatos būkle toliau buvo rūpinamasi mūsų skyriuje. Mus stebino kolegų amerikiečių darbo rezultatai ir mes pajutome savo galimybių ribotumą.

Prieš metus mūsų skyriaus gydytojai pirmą kartą galėjo betarpiškai stebėti Čikagos chirurgų darbą, kai spalio mėnesį į Vilnių atvyko dr. J.P. Lubicky ir jo komanda iš Shriners ligoninės. Tuomet, 1993 m. spalio mėn., mūsų ligoninėje ir

buvo įkurta „Lietuvos vaikų vilties“ operacinė. LVV pastangomis ji buvo aprūpinta 1 milijono dolerių vertės įranga. Tokiu būdu negalios ištiktiems Lietuvos vaikams atsirado daugiau vilčių išgyti.

Vis dėlto, mūsų skyriaus gydytojams trūko ne tik moderniausios medicininės įrangos, bet ir profesinių žinių, darbo organizavimo įgūdžių. Šiuos trūkumus taip pat padėjo įveikti LVV drauge su geranoriška dr. J.P. Lubicky pagalba. Š.m. spalio mėn. dr. J.P. Lubicky pakvietė mane atvykti į Čikagą stažuotei Shriners ligoninėje. Ši kelionė tapo įmanoma tik LVV ir jos pirmininkės Gražinos Liautaud dėka.

Stažuotės metu man teko unikali galimybė susipažinti su aukščiausio profesinio lygio Shriners ligoninės gydytojais, stebėti jų darbą operacinėse, palatose, klinikoje. Taip pat teko nuodugniai susipažinti su ligoninės darbo organizavimo principais, ligonių asmens dokumentacijos tvarkymu, o taip pat su pačia naujausia ortopedine įranga, moderniais

baigė valstybinę Oak Lawn aukštesniąją mokyklą. Studijavo ir bakalauru laipsniu baigė Illinois universitetą Čikagoje. Dėmesį skyrė ir liuanistiniam švietimui: lankė ir baigė Kristijono Donelaičio pradžios bei aukštesniąją mokyklą ir Pedagoginį liuanistikos institutą. Priklausė PL instituto etnografiniam ansambliui, dainavo „Dainavos“ ansamblyje. Tautinius šokių šoko mokyklose, „Grandies“ ansamblyje, Lietuvos Vyčių ir „Vilties“ tautinių šokių šokėjų grupėje. Dalyvavo Tautinių šokių šventėse.

Baigusi Pedagoginį liuanistikos institutą, šešti metai dirba

Čikagos liuanistinėje mokykloje. Veikliai reiškiasi skautų organizacijoje, kurioje šiuo metu yra Akademines Skautių draugovės pirmininkė ir gintarė „Nerijos“ jūrų skautių tunte.

Jūratė nereikėjo prabangių „išėjimų“ debutančių išaiginguose pokyliuose. Lietuvų vi-suomenėje ji debiutavo samoningu lietuviškumu ir idealistine veikla, todėl yra vertinama visu ją pažįstančių. Visi jai linki sėkmės gyvenime, darbuose ir lietuviškoje veikloje, o ypač džiaugiasi mamytė Hedvina, patėvis Bronius Dainis, sesutė Laura ir brolis Rolandas.

IR

chirurginiais instrumentais.

Nustebino Shriners ligoninėje vyraujanti šilta namų aplinka, besalygiška pagarba ir dėmesys vaiko asmeniui. Įgytą šioje ligoninėje patirtį aš stengsiuosi įgyvendinti mūsų skyriuje.

Noriu atskirai pažymėti didžiulį LVV nuopelną, organizuojant ligonių ir jų motinų gyvenimą Čikagoje. Jei Shriners ligoninėje sukurta aplinka kuo artimesnė namams, tai LVV pastangomis Lietuvos vaikai, gyvendami „Seklyčioje“, nepatiria tėvynės ilgesio. Aš tuo įsitikinau, bendraudama su ligoniniais iš Lietuvos ir jų motinomis. Tik LVV savanorių dėka jų veiduose nepamatysiu nei gimtųjų namų ilgesio, nei baimės ir nerimo prieš operaciją. Todėl norėčiau ypač atkreipti lietuvių bendruomenės dėmesį į šiuos pasiaukojančius žmones, aukojančius ne tik savo lėšas, bet ir laisvalaikį, ir širdies šilumą negalios ištiktiems vaikams.

Man taip pat nusišypsojo laimė pajusti Čikagos lietuvių namų šilumą. Birutės Augaitienės ir Gražinos Liautaud dėka pamaciau Ameriką iš arti. Aplankiau Čikagos išmybes, susipažinau su Čikagos lietuvių visuomeninių gyvenimų ir turininga veikla. Naudodamasi populiariu „Draugo“ laikraščiu, norėčiau dar kartą padėkoti Gražinai Liautaud, Birutei Augaitienei, Jūratei Budrienei ir visiems tiems, kurie skyrė man savo laiką ir didžiulį dėmesį Čikagoje. Nuširdžiai dekoju visiems LVV aukotojams ir rėmėjams, kurių dėka įvyko mano kelionė ir išsipildo daugelį mūsų Tėvynės vaikų viltys.

• 1889 m. lapkričio 8 d. Montana įsijungė į JAV kaip 41 valstija.

• 1788 m. rugsėjo 13 d. JAV konstitucinis suvažiavimas patvirtino teisę visose valstijose turėti rinkimus.

No One Offers You More of Eastern Europe!

Over the past few years, LOT Polish Airlines has established the most comprehensive network of destinations in Eastern Europe, with Warsaw as the strategic hub. The network is conveniently linked with LOT's transatlantic route, giving passengers from New York, Newark and Chicago easy access

to Riga, Tallinn, Moscow, St. Petersburg, Kiev, Lviv, Minsk and VILNIUS, LITHUANIA.

Take advantage of LOT's low fares, the luxury of LOT's fleet of new Boeings and ATRs and the comfort of the new international terminal at Warsaw Okecie Airport. Make your reservations today!

Information, reservations and ticket sales at the offices of LOT POLISH AIRLINES or your local Travel Agent.

New York: 212-869-1074
Chicago: 312-236-3388
Los Angeles: 213-934-5151

Montreal, P.Q.: 514-844-2674
Toronto, Ont.: 416-236-4242
Toll-free: 800-223-0593

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
[VEDIMAI — PATAISYMAI
Tunu Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Pigiai ir greitai išvožame šiukšles, išvalome namus, garažus, kraustome baldus, darome smulkius remontus. Kreiptis: Rytis, tel. 312-233-6834.

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarimų: mas
- MLS kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

FOR RENT

Išnuomojamas 3 kamb. apsidomamas butas, apy. 71 St. ir Washenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreiptis: [Alma nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Vilniaus centre išnuomojami 5 kamb. ir 2 kamb. butai su baldais. Tinkami gyvenimui ir bižnui. Kreiptis: 708-546-4803 arba Vilniuje 011-370-2-76-42-14.

FOR SALE

Parduodamas Lietuvoje gamintos bulvių tarkavimo mašinos, pritaikytos vietiniam elektros tinklui. Informacijai kreiptis: Čikagoje, tel. 1-800-775-7363, St. Petersburg Beach, FL, tel. 813-363-7700, Cleveland, Tel. 216-481-0011.

Your ticket to a secure retirement.

For a recorded message of current rate information, call
1-800-4US BOND
1-800-487-2663

DRAUGE GAUNAMI NAUJAUSI LEIDINIAI

KELIONĖ Į NEŽINIĄ, Antrojo pas. karo ir pokario prisiminimai. Br. Juodelis. 186 psl.	\$5.00
GYVENIMO VINGIUOS, atsiminimai. Veronika Kulbokienė. 504 psl.	\$8.00
SAULĖGRAŽŲ TVANAS, apsakymai. Nijolė Jankutė. 192 psl.	\$7.00
ANTANAS KUČINGIS, biografija, atsiminimai. Ona Narbutienė. 170 psl.	\$5.00
MANO TĖVYNĖ, Vydūnas. 79 psl.	\$4.00
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ISTORIJA 1919-1940. Juozas Jakštas. 272 psl.	\$15.00
KAZYS BIZAUSKAS, monografija. Pranas Zundė. 323 psl.	\$12.00
LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA 1945-1990. Red. K. Bradūnas ir R. Šilbajoris. 861 psl.	\$30.00
LAIKO PAGRĖBSTAI, atsiminimai. Vladas Kulbokas. 336 psl.	\$8.00
GYVENIMO DULKĖS, novelės. Andrius Mironas. 199 psl.	\$8.00
VILEŠIAI, trijų brolių darbai tautai. Antanas Kučys. 624 psl.	\$27.00
RAŠTAI, II tomas. Jonas Aistis. 454 psl.	\$15.00
LAIKAS IR ĮVYKIAI, atsiminimai. Kazys Karuža. 430 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO I d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 443 psl.	\$10.00
NUO DUSIOS IKI TIBERIO II d. Atsiminimai. Ladas Tulaba. 428 psl.	\$10.00
LITHUANIAN ARTIST IN NORTH AMERICA. Algimantas Kezys. 274 psl.	\$20.00

Pastaba. Užsakant knygas paštu, Illinois gyventojai prideda sales tax 8.75% nuo knygos kainos. Tačiau visi tiek Illinois, tiek ir kitų vietovių knygų užsakytojai, dar turi pridėti \$2.75 už kiekvieną knygą, supakavimo ir pašto išlaidų apmokėjimui.

Laimingų Naujų Metų!

(708) 652-5245

Fax (708) 652-1095

Vance Funeral Home

Other Chapels Available
Throughout City & Suburbs

1424 South 50th Avenue
Cicero, Illinois 60650

Jean Vance
George Sorini

ATSISVEIKINIMAS SU KUN. JUSTINU STEPONAIČIU

Kun. Justinas Steponaitis.

Kun. Justinas Steponaitis mirė 1994 m. lapkričio 29 d. Providence Extended Care Center, Worcester, MA.

Gimė 1912 m. rugsėjo 1 d. Skaisgių kaime, Sintautų valsčiuje, Šakių apskrityje, pasiturinčių ūkininkų Kazimiero ir Petronėlės Steponaičių gausioje šeimoje, kurią Dievas apdovanojo dešimčia kūdikių. Trys sesutės mirė. Justinukui esant šešerių metų amžiaus, mirė mamytė. Nepaisant sunkaus gyvenimo (tėvui pasilikus vienam su būriu mažų vaikų), Justinukas troško mokytis ir nuo vaikystės dienų svajojo būti kunigu. Pirmuosius mokslo žingsnius pradėjo Katiliskiu pradžios mokykloje, tęsė Kudirkos Naujesio progimnazijoje, o 1932 m. baigė Šakių „Žiburio“ gimnaziją ir rudenį įstojo į Vilkaviškio kunigų seminariją. Baigė filosofijos ir teologijos studijas. Vilkaviškio vyskupijos valdytojas vyskupas Antanas Karosas 1937 m. birželio 13 dieną katedroje Justiną Steponaitį įšventino kunigu.

Pirmoji jaunojo kunigo pastoracijos vieta buvo Plitūškių parapija, Marijampolės apskr. 1939 m. sausio 1 d. perkeltas į karą į Vilkaviškio katedrą. 1944 m. vasarą viską naikinti Raudonoji armija veržėsi į Lietuvą. Kun. Justinas Steponaitis pasiryžo niekur nesitraukti iš savo parapijos ir nuo parapijiečių. Klebonas kun. Jonas Karasas ruošėsi išvykti iš Vilkaviškio, kvietė ir kun. J. Steponaitį vykti kartu (vildamas netrukus sugrįžti), bet jis atsisakė. Pasislėpė, įsilipo į katedros bokštą. Tikėjosi, kad frontas greitai praeis ir jis išliks. Vokiečių kariuomenės Wermachto karo žvalgai jį tenai aptiko. Išakė ne tik išlipti iš bokšto, bet greitai pasitraukti iš miesto, nes čia vyks didelės kovos. Pasitraukė, bet kol sąlygos leido, dvasiniais reikalais aptarnavo pabėgėlius.

Frontui veržiantis pirmyn, 1944 m. spalio 12 d. pasitraukė į Vokietiją, kurioje, nepaisydamas mirties pavojaus, teikė dvasinius patarnavimus lietuviams ir kitataučiams pabėgėliams.

1945 m. Vokietijai kapituliuojant, aptarnavo Hamburgą, Neumunsterio, Kielio, Eckernförde ir Regensburgo lietuvių pabėgėlių stovyklas bei Klein Wittensee, kurioje buvo įsteigta Simano dukart gimnazija. Kun. J. Steponaitis buvo ne tik gimnazijos kapelionas, bet ir mokytojas. Įsteigė skautų, ateitininkų organizacijas ir buvo jų dvasios vadovas.

1948 m., vyskupo Vincento Padolskio prašomas, išvyko į Angliją. Dvasiniai aptarnavo Liverpool, Manchester, Widnes, St. Helens miestuose ir keliuose kaimeliuose šiaurinėje Anglijos dalyje buvusius lietuvių karo pabėgėlius.

1953 m. atvyko į JAV Vyskupo kviečiamas pastoraciniam darbu į Dallas, Texas, vyskupi-

jos Šv. Luko parapija.

1954 m. sausio 28 d., Worcesterio lietuvių Aušros Vartų parapijos klebono prelado Konstantino Vasio kvietimu, atvyko į šią parapiją vikaro pareigoms, kuriose išbuvo 13 metų. Mokytojas šeštadieninėje mokykloje, dvasios vadovas ateitininkų, skautų, ALRK Moterų sąjungos ir kitų organizacijų. 1962 m. šventė kunigystės Sidabrinį jubiliejų.

1968 m. kun. Justinas Steponaitis toms pačioms pareigoms perkeltas į Worcesterio lietuvių Šv. Kazimiero parapiją. Čia taip pat išvystė plačią veiklą su organizacijomis.

1971 m. vyskupas Bernard Flanagan kun. J. Steponaitį iškelia į Atholį, Šv. Pranciškaus Asizičio parapiją administratoriaus pareigoms. Veliau paskiria šios lietuvių parapijos klebonu. 1987 m. šventė kunigystės Aukso jubiliejų, kuriame dalyvavo arti 500 asmenų, nes visi jį mylėjo ir gerbė. Atšventęs jubiliejų nesiruošė išeiti poilsui, visa širdimi troško ir toliau būti darbingu Kristaus tarnu, ypač kai jautiamas kunigų trūkumas. 1987 m. rugsėjo 1 d. kun. J. Steponaitis, kun. dr. Z. Smilgai kviečiant jo pagalbininku (vyskupui sutikus), išsikelia į Šv. Morkaus parapiją Westbrook, CT. Sveikatai pablogėjus, 1991 m. rugsėjo 1 d. persikelia į Nek. Marijos Prasidėjimo vienuolijos vadovaujamą ark. Jurgio Matulaičio senelių namus, Putnam, CT. 1993 m. sugrįžo atgal į Worcesterio vyskupiją, kuriai jis priklauso, nes reikėjo ypatingo gydymo. Buvo slaugomas Providence House senelių globos namuose, Millbury, MA.

A. a. kun. Justino Steponaičio kūnas buvo pervežtas į Atholį pašarvotas Šv. Pranciškaus Asizičio parapijos bažnyčioje, kurios klebonu jis buvo. Gruodžio 1 dieną – vakare vyko atitinkamos pamaldos, kuriose dalyvavo keletas kunigų, jų tarpe abiejų Worcesterio lietuvių parapijų klebonai, kun. Alfonsas Volungis ir kun. Vincentas Parulis, MIC, kuris sakė pamokslą. Pamaldų pabaigoje Lietuvos Vyčių kuopos pirmininkas William Višniauskas trunpai supažindino pamaldų dalyvius su kun. J. Steponaičio biografija ir jo atliktais darbais šioje parapijoje.

Gruodžio 2 d. 11 val. šv. Mišias už a. a. kun. J. Steponaičio sielą koncelebravo Worcesterio vyskupijos valdytojas vysk. Timothy Harrington, D.D. Kiti celebrantai – vysk. augziliaras George Reuger, D.D. V.G., šios parapijos klebonas kun. Raymond P. Messier (jis sakė pamokslą), Aušros Vartų parapijos kleb. kun. Alfonsas Volungis, Šv. Kazimiero parapijos kleb. kun. Vincentas Parulis, MIC, kun. Albinas Yankauskas, kun. Jonas Petrauskas, MIC, iš Gardnerio ir keletas iš kitų aplinkinių parapijų. Šv. Mišių skaitinius skaite William Višniauskas. Šv. Mišių pabaigoje paskutinį atsisveikinimo žodį tarė vysk. T. Harrington, iškeldamas a. a. kun. J. Steponaičio ištikimybę Dievui ir žmonėms, tarnaujant jiems Lietuvoje ir čia, Worcesterio vyskupijoje, daugelį metų su gilia meile ir pasiuntimu. Daug visko teko pergyventi, bet visada pasiliko garbingas kunigas.

Pasigerėtinai giedoję parapijos chorėlis. Gausiai dalyvavo Lietuvos Vyčių kuopos nariai ir parapijiečiai. Sugiedotas Lietuvos himnas. Klebonas kun. Raymond P. Messier pamaldų dalyvius pakvietė į parapijos salę pasivaikinti kava ir užkandėliais.

Gruodžio 3 d. a. a. kun. Justino

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos už kalendorių ir kalėdines atvirutes

50.00 dol. Elzbieta Sondienė, Toronto, Ont., Kanada;

40.00 dol. Kostas Čiuželis, Detroit, MI;

35.00 dol. Al Koncius, Livonia, MI;

30.00 dol. Balys Kriaciunas, Seminole, FL; John R. Valaitis, Burbank, IL; Antanas Minelga, Olympia, WA;

30.00 dol. Dr. Peter Jokubka, Chicago, IL;

25.00 dol. Anna ir Leon Kazlauskas, Chicago, IL; Teofilė Saulienė, Vista, CA; Kazys Majauskas, Chicago, IL; Vita Valadka, Elmwood Park, IL;

12.00 dol. Dr. Arvydas Tauras, Kildeer, IL; D. Kviklys, Chicago, IL;

30.00 dol. Maria Krasauskas, Baltimore, MD; Petrie Pekarskas, Delhi, Ont., Kanada; Birutė Jasaitienė, Chicago, IL; B. Leševičius, Chicago, IL; Bronius ir Aksenija Kuras, Union Pier, MI;

25.00 dol. Stasė T. Keženius, Willowick, OH; dr. Alina Domanskis, Palos Park, IL; Liudas Sagys, Lyndhurst, OH; Antanas Astrauskas, Oak Lawn, IL; dr. Petras Žemaitis, Canton, MI; Vytautas Kutkus, Dearborn Hts, MI; Jadvyga Kvecas, Santa Monica, CA; Alfonsas Gečas, Reedsburg, MI; Juozas Pultinevičius, Omaha, NE; Walter Rask, Oak Lawn, IL; L. Ringienė, Palos Hts, IL; Victor Chai, Naples, FL; J. Jurksaitis, Beverly Shores, IN; Donatas Kisielis, Upper Darby, PA; Jonas Gliosas, St. Petersburg Beach, FL; Jadvyga Rutkienė, Chicago, IL; Kazys Šidlauskas, St. Petersburg, FL; Aleksas Urbonas, St. Pete Beach, FL; Kazys Gogelis, Redford, MI; Felicia Jaunius, Westmont, IL; prof. C. Masaitis, Thompson, CT; Janina Marks, Chicago, IL; Algird R. Ostis, Hinsdale, IL; R. Kubilius, Evanston, IL; dr. V. Dubinskis, Chicago, IL; dr. Pranas ir Valentina Mažeika, Chicago, IL; Janina Simutienė, East Rockaway, NY.

15.00 dol. Vytautas Namikas, Elmhurst, IL; Albinas Ozys, Chicago, IL; Vytautas Šemiotas, Riverside, IL; A. Leparskas, Warren, MI; L. Tamosauskas,

Steponaičio kūnas iš Atholio amžinam poilsui išvežtas į Nekalto Marijos Prasidėjimo vienuolijos seselių „Dangaus vartai“ kapinaites Putname. Gražiomis giesmėmis pasitiko seselės, būrelis lietuvių ir velionį atlydėjusių Atholio Lietuvos Vyčių kuopos delegacija. Paskutines maldas prie kapo duobės skaitė seselių kapelionas kun. Dr. Valdemaras Čukuras. Prelatas Vytautas Balčiūnas ir kun. dr. Ropolas Krasauskas, ark. J. Matulaičio vardo senelių namų kapelionas. Baigiant laidojimo apeigas, seselės ir dalyviai sugiedoję „Viešpaties Angelai“.

Bėrėme ant karsto žemės trūpinius, delegatės dėjo raudonų rožių žiedus ir jungėme ašaras su maldomis. Seselės visus dalyvius pakvietė į vienuolyną pietums.

Nuliūdę pasilieka visi giminės Lietuvoje, o ten jų yra apsiečiai: broliai, sesuo Marija, brolio Jono sūnus kunigas Gintautas Steponaitis, pusbroliai, pusseserės ir kiti.

Šio nekrologo autorei didelę dalį didžiosios kun. Justino Steponaičio gyvenimo Odisejos teko eiti kartu, nuo 1944 m. vasaros Lietuvoje iki 1994 m. gruodžio 3 d., beriant ant jo karsto svetingos Amerikos žemės trupinius.

Išleis Viešpaties ramybėje, po visų iškenėtų kantių šiame pasaulyje.

Janina Miliauskienė

Toronto, Ont., Kanada; Klaus ir Audronė Willeke, Cincinnati, OH; Alfonsas Noreika, Oak Lawn, IL; Alice Lopez, Miramar, FL; Metys Balys, Cleveland, OH; Jurgis ir Regina Mikaila, Seminole, FL; Kazys Rutkauskas, Rockford, IL; Louis Zurlis, Chicago, IL;

10.00 dol. Laima Vaičiūnienė, Chicago, IL; A. Sabaliauskas, Orland Park, IL; Estelle Rogers,

Oak Lawn, IL; Liudmila Vilimienė, Chicago, IL; Maria Vaitkus, Hyattsville, MD; Monika V. Pocius, Rockford, IL; J. Styrby, New Lenox, IL; Zigmąs Grybinas, O'Fallon, IL;

Kiekviena mūsų geradarių auka „Draugu“ yra reikalinga ir tikrai įvertinama, todėl reiškiamė padėką visiems, savo auka prisidėjusiems prie mūsų dienraščio išlaikymo.

A.†A.

SOFIJA ADOMAITIENĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė 1994 m. gruodžio 26 d., sulaukusi 82 metų.

Gimė 1912 m. kovo 13 d. Lietuvoje, Prienuose.

Nuliūdę liko: vyras inž. Domas; jos mirusios sesers Antaninos vaikai: Marija Ruzgienė su vyru Vladu ir jų dukros – Rita Riškienė su vyru Jurgiu, Linda Burbiene su vyru Rikardu, sūnus dr. Eduardas Ruzga su šeima; Birutė Činkienė su šeima. Mirusio brolio Juozo našlė Janina Tautvilienė su dukra Jūrate ir jos vyru Peter Fischer. Taip pat mirusios sesers Juzefos dukterėčios: Rasa Šaraušienė ir Gražina Vasienė su šeimomis bei kiti giminės Lietuvoje ir kitur. Taip pat velionės vyro Domo sesuo Donata Burbiene su vyru inž. Kostu bei jų dukros – Marija ir Nora su šeima.

Velionė Sofija buvo Lietuvos Operos solistė, priklausė įvairioms lietuviškoms organizacijoms ir buvo pirmininke: Korp! Filiae Lithuania, Lietuvos Dukterų draugijos bei Scenos darbuotojų sąjungos.

Velionė pašarvota trečiadienį, gruodžio 28 d. nuo 4 p.p. iki 9 v.v. ir ketvirtadienį, gruodžio 29 d. nuo 2 p.p. iki 9 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas ketvirtadienį, 7 val. vakaro.

Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 30 d. Iš laidojimo namų 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse. Vietoje gėlių prašoma aukoti šv. Mišioms ir Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: vyras ir giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600

A.†A.

PETRUI PETRAUSKUI

mirus, jo žmonai REGINAI, dukrai ALDONAI, sūnui VYTAUTUI ir jų šeimoms reiškiau nuoširdžią užuojautą.

Birutė Šontaitė

1295

Šiais metais pagalvok pirmą apie kitus.

Pasidžiauk šios žemės grožiu.

Parašyk meilės laišką. Pasidalink savo gėrybėmis su kitais.

Pradžiugink vaiką. Būk draugiškas svetimam.

Dėkok Dievui už viską, ką turi, būtų tai mažai ar dideli dalykai.

Sutaikink besiginčijančius. Švelniai atsakyk klausiančiam.

Aplanky pamirštą draugą.

Vietoje įtarinėjimo – pasitiek!

Ištesk, ką pažadėjai. Atrask, laiko,

Pamiršk skriaudą. Atleisk priešiui. Atsiprašyk už savo klaidas.

Paklausyk! Bandyk kitą suprast.

Perstarkyk, ar ne per daug reikalauji iš kito.

Įvertink kitus. Būk švelnus ir malonus.

Pasijuok truputį. Pasijuok daugiau!

Būk vertas pasitikėjimo. Nepamiršk padėkoti!

Melskis už taiką. Nueik į bažnyčią.

Mylėk ir pasakyk, kad myli. Sakyk – myliu – vėl ir vėl!

Visa tai – tik lašas gerų darbų jūroje.

Pradėk juos daryti!

Tai paprastos mintys, kurias girdėjai daugelį kartų,

O tačiau jų įtaka – neišmatuojama!

Šiais metais tos mintys gali pakeisti tavo gyvenimą!

Standard Federal Bank

Chicago • Downers Grove • Evergreen Park • Hickory Hills • Lombard
Oak Lawn • Orland Park • Palos Heights • Willowbrook

DRAUGAS, trečiadienis, 1994 m. gruodžio mėn. 28 d.

5

A.†A.

JUOZAS RASTENIS

Gyveno Hot Springs, AR, anksčiau Chicagoje.

Mirė 1994 m. gruodžio 26 d., sulaukęs 84 metų.

Gimė Lietuvoje 1911 m. sausio 19 d. Kirdeikių km., Utenos apskr. Amerikoje išgyveno 45 m.

Nuliūdę liko: mirusio brolio Vinco našlė Eleonora ir jos dukros – Aldona Rastenytė Page ir Laima Rastenytė Lapinskienė su šeimomis; Lietuvoje mirusios sesers Onos dukros – Gražina, Meilutė, Rožytė su šeimomis ir mirusio brolio Antano vaikai – Kazimieras ir Danutė su šeimomis.

Velionis pašarvotas ketvirtadienį, gruodžio 29 d. nuo 9 iki 10 val. ryto Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas ketvirtadienį 10 val. ryto.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 29 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje bus aukojamos 10:30 val. ryto gedulingos šv. Mišios už velionio sielą. Po Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: giminės ir artimieji.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus/Donald M. Petkus.
Tel. 312-476-2345 arba 1-800-994-7600

A.†A.

Dr. VERONIKAI ŠOMKAITEI ADAMS

mirus, jos seseriai dr. ROŽEI bei visiems artimiesiems gliaž užuojautą reiškia ir kartu liūdi

R. Kudzmienė

M. ir V. Vygantai

Mylimai seseriai

JADVYGAI NAUJALIENEI

mirus Lietuvoje, brolių ELEGIJŲ KAMINSKŲ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Algė ir Adolfas Šležai
ir Silvija

2719 West 71st Street, Chicago, IL 60629

atlanta

IMPORT-EXPORT Inc.

(312)434-2121 800-775-SEND

- SIUNTINIAI LAIVU
- AIR CARGO
- PINIGŲ PERSIUNTIMAS
- MAISTO KOMPLEKTAI
- VIZŲ PRATĖSIMAS
- SANDĖLIAVIMAS

TRANSPAK

Talpintuvai siunčiami kas savaitę.

MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS

Nuo \$29.- iki \$98.- Du patys populiariausi:

\$39.- kava tirpi, kava malta, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, vaisių koncentratas, sausainiai, aliejus, mėsos konservai, aspirinas, multivitaminai.

\$98.- dešra "Saliami", mėsos konservai, šprotai, vaisių koncentratas, margarinas, aliejus, sūris (jvairių rūšių), sausainiai, vitaminizuota arbata (tirpi), kakava tirpi, kava malta, kakava, cukrus, ryžiai, makaronai, razinos, majonezas, konservuoti žirneliai, šokoladas, aspirinas, multivitaminai. VISI PRODUKTAI UŽSIENIETIŠKI.

Pageidaujant prisiųsime smulkia informaciją.

Siųskite per seniausią siuntinių į Lietuvą įstaigą. Dirbame nuo 1987 m.

TRANSPAK, 2638 W. 69th St.
Chicago, IL 60629 Tel. 312-436-7772

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Dabartinė JAV LB Krašto valdyba susideda iš šių asmenų: pirmininkė Regina Narušienė iš Čikagos; vykdomasis vicepirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas iš Cincinnati; Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas dr. Paulius Žygas iš Phoenix; Kultūros Tarybos pirmininkė Alė Keželiene iš Čikagos; Švietimo tarybos pirmininkė Regina Kučienė iš Čikagos; Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė iš Čikagos; Ekonominę reikalų tarybos pirmininkas Algis Rimas iš Washington; Religijinių reikalų tarybos pirmininkė ses. Margarita Bareikaitė iš Čikagos; vicepirmininkas mokslo reikalams dr. Vitolis Vengris iš Washington; vicepirmininkas organizaciniams reikalams Paulius Alšėnas iš Cleveland; vicepirmininkė informacijos reikalams Rita Likanderytė iš Čikagos; vicepirmininkas sporto reikalams Algis Ruginius iš Detroito; vicepirmininkas finansų reikalams Linas Norušis iš Čikagos; išdėstymas Ramutis Plūra iš Racine, WI; sekretorė ir reikalų vedėja dr. Vilija Kerelytė iš Čikagos; JAV Lietuvių jaunimo sąjungos pirmininkas Viktoras Kaufmanas iš Washington ir JAV LB VR įstaigos direktorė Asta Banionytė iš Washington, DC.

Čikagos mieste ir apylinkėse veikia 48 katalikiškos gimnazijos, todėl Čikagos arkidiecezija paskyrė ateinančių metų sausio 8-14 d. Katalikiškų gimnazijų savaitę. Pažymėtina, kad daugiau kaip 35,000 jaunuolių kasmet lanko katalikiškas gimnazijas Cook ir Lake apskrityje, o šiais mokslo metais moksleivių skaičius padaugėjo vienu procentu.

Dr. Marija ir Vitalis Žukauskai, Woodhaven, NY, sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdami nuotaikingų švenčių ir sveikatingų 1995-ųjų metų! Vietoje atvirukų siuntinėjimo — auksa „Draugui“.

Pastaba: šis sveikinimas redakcija pasiekė jau po Kalėdų.

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penkt. 3 v. p.p. - 7 v.v., šešt. 10 v.r. - 3 v. p.p., sekm. 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772.

(sk.)

x Turtingų Naujų Metų! Sausio 1 d. - skėmadienį po pamaldų, Lemonto lietuvių centre įvyks seminaras apie mokesčių sutaupymą ir pensijos investavimo planavimą, kurį ves Vid. Garlauskas ir Patrick McKernan iš Capital Securities Investment Corp.

(sk.)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS
Vytenis Lietuviškas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel.: 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Studentų ateitininkų žiemas akademija ruošiamas sausio 1-5 d. Dainavos stovyklavietėje, Manchester, MI. Programoje numatyta slidinėjimo kalnais diena, įdomios paskaitos bei svarstybos, užsiėmimų būreliai ir tikrai neeiliniai vakarai. Visus norinčius, kviečiame atvykti tiesiai iš Naujųjų metų sutikimo Detroito, arba dar iš toliau. Atskirai kviečiame ir tuos, kurie tegali pasilikti vien slidinėjimo dienai. Prašom registruotis pas Kristiną Liaugaudaitę, tel. 708-968-7561. Ji suteiks ir daugiau informacijų.

Čikagos ekonominė ateitis šiuo metu atrodo kiek šviesesnė. Pagal miesto mero Richard M. Daley statistiką, nuo 1991 m. Čikagoje atsirado daugiau kaip 75,000 naujų darbų; vien tik šiais metais prisidėjo 39,000 dirbančiųjų. Bedarbių skaičius rugsejo mėnesį buvo žemiausias kaip bet kuomet per pastaruosius 15 metų, daug žemesnis kaip New Yorke ir Los Angeles. Gruodžio viduryje meras Daley dalyvavo iškilmėse, atidarant H2O Plus įmonės naują fabriką ir pagrindines įstaigas, kuriose sau darbą ras bent 200 darbininkų. Įmonė įsikūrė 845 W. Madison Str.

Maria Teresa Pietrok, Oregon valstijoje A-DEC odontologinių įrangų įmonės atstovė, darbo reikalais lankėsi Baltarusijoje. „Dantų sveikatos talka Lietuvai“ organizacijos narių Juditos Martin, RDH, ir Leonido Rago, DDS, paprašyta, rugsejo 6 d. specialiai atvykti į Kauno medicinos akademijos Stomatologijos fakultetą pasimatyti su jais ir fakulteto dėstytojais. To susitikimo pasekmė: nauja įranga dviem dantų gydytojų kabinetams, Lithuanian Mercy Lift persiuntimo dėka, yra pakeliui į Kauną.

Kun. J. Boruta, Jėzuitų provinciolas, ir kun. A. Gražulis iš Vilniaus lankosi Čikagoje gruodžio 27-30 d., o Clevelande — gruodžio 30 — sausio 3 d. Prieš grįždami į Vilnių, dar sustos Čikagoje sausio 3-10 d.

x MAISTO SIUNTINIAI ŠVENTĖMS per TRANSPAK. Visi produktai užsienietiški. Nuo \$29 iki \$98. Du patys populiariausi tai \$39 šventinis siuntinys ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. Talpintuvai siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams — **AIR CARGO. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.**

(sk.)

x Naujų metų sutikimo pokylyje, kurį rengia mūsų Opera, dar galima dalyvauti, tik reikia paskambinti rengimo vadovui Vaclovui Momkui šiuo telefonu: (312)925-6193.

(sk.)

x Kazys ir Eugenija Prišmantai, iš Vista, CA, patys remdami ir šelpdami daug giminių Lietuvoje, dar atsuntę \$25 našlaičiui paremti. Taip pat **ponia Bronė Šliužas** iš Chicago atnešė \$10 — Auksą našlaičiui. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk.)

x Paskutinis kvietimas į N. Metų sutikimą Pas. Lietuvių centre. **Pradžia 8 v.v.** Groja „Žiburys“. Užsisakyti vietas iki gruodžio 29 d. Tel.: 708-257-8787 arba 708-968-0184. Dar yra vietų. Laukiame!

(sk.)

IŠ ARTI IR TOLI

PAVYKĖS KONCERTAS

Gruodžio 11 d. Lietuvių Katalikų religinė šalpa suruošė koncertą vysk. Pauliaus A. Baltakio dešimt metų vyskupystės sukakties proga. Meninę dalį atliko jaunas smuikininkas Vilhelmas Čepinskis ir pianistė iš Lietuvos Indrė Petrauskaitė. Jaunuosius menininkus publika labai šiltai priėmė. Tą pačią dieną buvo LKRS rudens vėjus užbaigimas, ištraukiant laiminguosius bilietus. Laimėtojai buvo šie: 750 dol. — Vytautas Golis iš Bowie, MD; 500 dol. — Dorothy Kacuciewicz, Chicago, IL; 150 dol. — Steve Vangel, Valparaiso, IN; 100 dol. — Juozas Grauzinis, Chicago, IL. Premijas padėjo sutelkti Nijolė Bražnaitė-Paronetto, kun. Jonas Pakalniškis, Maryte Shalins, Rožė Šomkaitė, Loretta Stukienė, Petras V. Vygantas. LKRS yra jiems visiems dėkinga.

Vida Jankauskienė

42-JI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ

Ivyks 1995 m. liepos 31 — rugpjūčio 6 d., Vasario 16 gimnazijoje, Romuvoje, 68623 Lampertheim, Lorcherstr. 1, Vokietijoje. Studijų savaitės moderatoriai — Darius Kuolys, Vilnius ir Vincas Natkevičius, Viernheim. Organizatoriai — Alina Griniene ir inž. Robertas Šneideris iš Muencheno.

Pragyvenimas dienai, gyvenant viengubam kambary, kainuos 55, DM., dvigubam — 45, DM. Registracijos mokestis — 100, DM., jaunimui — 50, DM. Prašom registruotis pas Aliną Griniene, A. Grinius, Diamantstr. 7, 80995 Muenchen, Deutschland. Tel. 089-1504471.

Rengėjai

KVIEČIAMI VISI SLIDINĖTOJAI

Penktųjų Pasaulio lietuvių sporto žaidynių kalnų (alpinistinio) slidinėjimo varžybos 1995 m. vasario 23 ir 24 d. vyks Blue Mountain Ski Resort, Collingwood, Ontario, Kanadoje, maždaug 140 km į šiaurę nuo Toronto.

Varžybas vykdo Š. Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto sąjunga. Techniška pravedimą atlieka ŠALFAS s-gos Slidinėjimo komitetas, talkiniant Toronto lietuvių sporto klubams.

Programoje — slalomas ir didysis slalomas šiose klasėse: a) jaunių 18 m. ir jaunesnių, b) vyrų 19-34 m. imtinai, c) vyrų senjorų 35-49 m. imtinai, d) vyrų veteranų 50 m. ir vyresnių, e) mergaičių 18 m. ir jaunesnių, f) moterų 19-34 m. imtinai ir g) moterų senjorų 35 m. ir vyresnių. Klasifikacija — pagal dalyvio amžių varžybų dieną. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės slidinėjotojai iš visų pasaulio kraštų. Dalyvių skaičius neribojamas.

Dalyvių registracija atliekama iki 1995 m. vasario 10 d. imtinai pas varžybų vadovą, ŠALFAS s-gos Slidinėjimo k-to pirm. Rimą Kuliavą, 297 Kennedy Ave., Toronto, Ont. M6P 3C4, Canada. Tel. 416-766-2996. Fax — 416-768-9843.

Papildomas kontaktas — Vytenis Čiurlionis, ŠALFAS s-gos Slid. k-to vicepirm., 19755 Upper Terrace Dr., Euclid, OH 44117, USA. Tel. 216-481-1525. Fax — 216-943-4485.

Šios varžybos yra pradžia Penktųjų PLS žaidynių, kurios, apjungiančios 25 sporto šakas, vyks 1995 m. liepos 30 — rugpjūčio 5 d. Lietuvoje.

ŠALFAS s-gos centro valdyba

Rodaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th St., Chicago, IL 60629

Ne vien Kalėdų senelis važinėja briedžiukų traukiamomis rogėmis, Snaigijų karalaitė irgi turi tą malonumą.

KALĖDOS

Šalti vėjai pučia,
Žemė sniegim rėdos.
Linksmos šandie kūčios,
O rytoj Kalėdos.

Prie puošnios eglutės
Džiaugiamės be galo.
Mirga mums žvakutės
Prie apkrauto stalo.

Su barzda Senelis
Dovanėlę gražią
Per pusnis be kelio
Ant rogučių veža.

Aš Senelį klausiu,
Kur jis taip užgašo,
Ar žaislų gražiausius
Turi pilną maišą?

Žaisliukus — į lovą,
O dėžes į pečių.
O Kalėdų Seniui —
Ačiū, ačiū, ačiū!

Laimutis B. Švalkus

KĄ MAČIAU KELIONĖJE APLINK PASAULĮ

Iš Sidnėjaus mes atplaukėme į Naujosios Zelandijos sostinę Wellingtoną. Gražus miestas. Iš visų pusių apsuptas kalnų. Čia buvome iškėlę jachtą ant kranto ir ją perdažę. Plaukiant į Oklendą, sugavome pirmą žuvį kelionėje, paskiau sugavome tris tunas iš eilės. Iš Oklando lietuviai mus nuvežė parodyti didžiausią geizerių Naujojoje Zelandijoje. Pakelyje matėme daug gražios gamtos ir daugybę avių. Iš čia išplaukėme į Fidži salas. 1.500 jūrmilyų nuplaukėme per aštuonias dienas.

Tadas Miniotas

Kalėdos trunka (tesiasi) iki Trijų Karalių. Tuo metu vakarais moterims negalima verpti, nes kandys (peteliškių vikšrai) siūlus sukapos.

Prieš Kalėdas reikia gražinti visas skolas. Jei negrąžinsi, visus metus būsi skolingas.

Einant į bažnyčią reikia apsisivikyti naujais drabužiais. Tada galesi bažnyčioje pamatyti raganas ir sužinosi jų darbus.

NAKVYNĖ PAS KALVĮ

(Kalėdų legenda)

(Tėsinys)

Nepriima Dievo Motina angelų patarnavimą, nors vienu Jos rankos mostu ar pareikalavimu, danguje laukė 30 tūkstančių angelų, bet pati kaip tikriausia motina, dirba ir triūsia apie savo kūdikį, nes kūdikio auginime joks angelas nepakeis motinos.

Garsas apie Dievo Sūnaus Jėzaus užgimimą pirmiausia pasiekia beturius, paprastus, ganančius pamiškėje gyvulius. Džiaugiamės, kad palinksimųjų jaus iš miego ir kviečia pirminius pasveikinti naujai gimusi Jėzų, gulintį ir verkiantį edžioje ant šieno didžiausiame skurde (varg), nors visas pasaulis Jam, kaip Sutvėrėjui, priklauso.

Su angelų giesmėmis, su lopšinės daina Dievo Motinos maišosi balsai ir giesmės piemenėlių. Birbina ir žaidžia jie dūdelėmis, kad palinksimųjų ką tik užgimusį dangaus ir žemės Valdovą, Dievą-Kūdikėlį, Geros jū širdys atnešė Jam nors mažų dovanėlių. Duoda ir prašo priimti, o gražusis Jėzus, žiūredamas meiliai iš edžių, dėkingai juokiasi ir ištisia prie jų savo mažas rankes, lyg juos laimindamas.

Švenčiausioji Motina užsiėmusi darbu apie save ir savo Kūdikėlį. Vargingas neturtingo kalvio tvartelis pilnas dangiškos šviesos, kuri maloniai ragina prie linksmybės piemenėlius, atvykusius pas Marijos Sūnų su pasveikinimu bei pagerbimu.

Linksma, labai linksma buvo prie tų edžių, kur gulėjo Kūdikis Jėzus. Jo užgimimas, tartum amžina šviesa, gerum ir meile apipylė visą žemę.

(Bus daugiau)

LINKSMIAU

— Aš nudegiau ranką įkišęs į karštą vandenį.

— Kodėl nepatikrinai vandens prieš kišdamas ranką į jį?

— Ar tu žinai, kad aš gimiau keturių svrų?

— Ir išlikai gyvas?

— Tu gali dabar mane matyti.

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

GALVOSŪKIO NR. 41 ATSAKYMAS

Neaiškus užrašas arba lietuviškas priežodis: „Ant kvailios galvos nė plaukai nesilaiko“.

GALVOSŪKIO NR. 42 ATSAKYMAS

Piešinėlyje yra nupieštos trys kėdės. Be pagalvėlės yra skirtinga. Iš kėdės raidžių galima padaryti naujų žodžių: edė, dės, dek, sėdek, sėk.

GALVOSŪKIO NR. 43 ATSAKYMAS

Garsas — Marsas

GALVOSŪKIS NR. 44 ATSAKYMAS

Senelė gal būtų ilgai neįspėjusi Poviliuko mįslės, bet kai Poviliukas pasakė „gali išpirti“, senelė suprato, kad jis sėdi ant arklio ir yra raitelis.

GALVOSŪKIO NR. 45 ATSAKYMAI

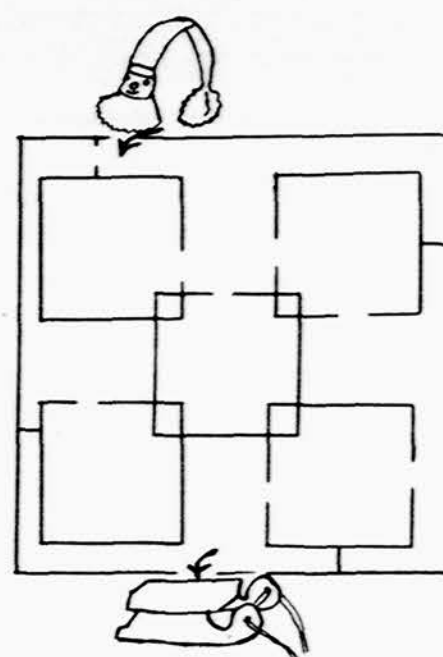
1. Šv. Raštas nurodo, kad žydų tautos pradininkas buvo Abramomas (L.E. 1-20, Boston, 1953. „All the men of the Bible“ by H. Lockyer, p. 28, Grand Rapids, 1958. 1 Moz 12:2, Iza 41:8). 2. Mirties jūros vandens paviršius pakiltų beveik 400 metrų (394 m. arba 1290 pėdų) (Kristaus gyvenimas, 14 psl., G. Ricciotti). 3. Žemės planetą gaubiančio ozono sluoksnio storis neviršija vieno centimetro. Pernai virš Vilniaus jo storis įvairavo nuo 0.22 cm. iki 0.38 cm. Tirsčiausias ozono sluoksnis yra virš mūsų planetos maždaug 22 km. aukštyje, bet jo užtikama ir nuo 15 km iki 30 km aukštyje, arba nuo 10 km iki 50 km (Dictionary of Scientific Literacy, p. 230, by R. P. Brennan, 1992, New York. Enc. Brit. 16-1198, Chicago, 1968. L.E. 4-406). 4. Apaštalas Povilas buvo griežtas astrologijos burtų priešininkas. Apaštalių Darbų knygoje 28:11 rašoma, kad laivas buvo papuoštas „Dvynių-Gemini“ herbu. Tų dvynių vardai: Castor Pollux (lot.) arba Apollo ir Hercules (gr.). Tai pagonių dievo Jupiterio du sūnūs, kurie, anot pagonių tikėjimo, saugojo laivus jūrose nuo plėšikų piratų. („Zodiakas“ by D. J. Kennedy, p. 107, Ft. Lauderdale, 1993). 5. Tradicija teigia, kad Pontijus Pilotas 41 metais tremtyje nusižudė. Jis esąs pragare. Kita legenda sako, kad jis esąs šventųjų tarpe danguje („All the Men of the Bible“ by H. Lockyer, p. 278, Grand Rapids, 1958. „Kristaus gyvenimas“, 43 psl., Ricciotti).

reikia nupieštam sutvėrimui, kuris gyvena žiemą be namų, esant ir labai šaltam orui ir pūgoms siaučiant.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 62

(Žiūrėkite piešinėlį)

Leiskite Kalėdų seneliui pasiekti roges, nubrėžkite kelią, kuriuo jis turės eiti.

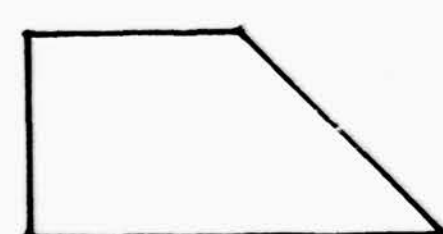
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 63

Mama prieš Kalėdas savo dviem vaikams nupirko naujus, gražius sportinius kostiumėlius. Vaikai tuojau apsirėngė ir paprašė mamos, kad leistų į parką pažaisi. Gavo leidimą. Parke buvo daug įvairių sportinių įrengimų. Broliukui patiko lipiti laipteliais aukštyn. Pasiūlė sesutei tą patį. Abu pradėjo lipiti. Sesutė nenorėjo pasiduoti broliukui ir labai skubėjo. Jai paslydo batukai ir nukrito į purviną žemę. Naujas kostiumėlis susitėpė. Bijodama, kad mama barsis, ji nuėjo į parko prausyklą, kad nusivalytų. Broliukas vienas grįžo namo. Prausykloje buvo viena moteris, kuri pasiūlė mergaitei padėti nusivalyti. Mergaitė nesutiko. Tada ji pasiėmė foto aparatą ir ruošėsi mergaitę nufotografuoti. Mergaitė išbėgo iš prausyklos ir nusivalius grįžo namo. Parašykite, kas įvyko mergaitės namuose, ką sakė mama, kaip aiškinosi mergaitė. Už kiekvieną atsakymą gausite 5 taškus.

GALVOSŪKIS NR. 64

(Žiūrėkite piešinėlį)

Mokytojas atnešė į klasę dideliam lape nupieštą tokį brėžinį. Liepė mokiniams šią figūrą padalyti į keturias lygias dalis taip, kad kiekvienas brėžinys būtų tokios pat formos.

(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 65

1. Kodėl prancūzų revoliucijos metu žmonių galvoms kirsti mašina buvo pavadinta giljotinos vardu? 2. Kas pirmasis Lietuvos valdovą Vytautą pavadino Didžiuoju? 3. Kas ir kada išrado garo mašiną? 4. Kurios valstybės savo tautinėse vėliavose pagerbia kryžius? 5. Kaip seniai žmonija džiaugiasi fontanais — trykšliais?

Už visus teisingus ir patį paaiškintus atsakymus gausite 10 taškų, už trumpus ir apytikrius — tik 5 taškus.